

POSTDA

O'zbekiston Respublikasi
IV nashri

2010-yil

Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

Июль

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan • E-mail: urmvd@inbox.uz • №29 (3870)

Мустақиллигимизнинг 19 йиллиги олдидан

Қўшиқларда Ватан мадҳи

Ватан нима? У шундай илоҳий сўзи, уни эшитиш ҳамонқ юраклар жўшиб, кўнгилларда меҳр-муҳаббат чечаклари гўнча ота бошлайди. У шундайин муқаддас тушунчаки, қалб ҳароратидан вужудимиз таскин топади. Ватанини оқ сут бериб ўстирган онага менгаймиз.

Дарҳақиқат, Ватан – муқаддас. Биз киндик қони шу тупроққа тўкилган юрт фарзандлари, ўзимизни Ватандан айро тасаввур эта олмаймиз. Ватан туйғуси, Ватан меҳри шундай азиз ва улуг неъматки, ҳаёт йўллариди, оғир ва машаққатли синовларда бизга ҳамиша куч-қувват бахш этиб, мардлик ва жасоратга даъват этиб туради. Шунинг учун она диёримизга бўлган чексиз меҳрни ихсдор этиш, гўзал ўлкамиз мадҳини тараннум этиш, халқимиз, авваламбор, ёш авлод қалбиди шундай олижаноб туйғуларни қарор топтириш, Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашга катта аҳамият қаратиш керак. Ватанини ҳар қанча қадрласак, шўрлар, қўшиқлар орқали мадҳ этсак оз. Зеро, она-Ватан ҳақидаги бирор қўшиқни эшитишимиз билан қалбимизни ажиб ҳаяжон чулғайди, бўғзимизга бир нарса тикилгандек бўлади. Фақат чин юракдан, дилдан қуйилган ашулагина тезда кишини мафтун қилади.

Суратда: кўрик-танловнинг ғолиблари.

Мустақиллик йилларида эришган энг катта бойлигимиз – халқимизнинг тинч ва осуда ҳаёти, жамиятимиздаги ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат ва бағрикенглик каби олижаноб фазилатлар, миллий ва умумбашарий қадриятларга уйғун бўлиб яшаш тамойили тобора мустаҳкамланиб бораётди.

Маълумки, энг улуг, энг азиз айём – мустақиллик тан-

таналари мамлакатимизда катта шодийна, кўтаринчилик билан нишонланиши аънанга айланган. Озод ва обод, энг муҳими, тинчлик-осойишталик ҳукмрон юртга байрамлар ярашади. Шу маънода, Президентимизнинг шу йил 30 июнда эълон қилинган «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўн тўққиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриши ва уни

ўтказиш тўғрисида»ги қарори беқиёс аҳамиятга эга. Қарорда улуг байрамимизнинг жорий йилда бутун юрт бўйлаб «Бу муқаддас Ватанда азиздир инсон» деган гоясосида нишонланиши курсатилган. Бунинг замирида ҳам истиқлол йилларида ҳаётга татбиқ этилган барча соҳадаги ислохотлар инсон учун, унинг манфаатлари учун эканлиги ва бу борада эришилган

лик ҳисси билан йўғрилган мазмунан теран, бадийй етук қўшиқлар яратишни рағбатлантириш ва бундай асарларни халқимизнинг маънавий мулкига айлантиришдан иборатдир. Бу эса ўз навбатида, янгидан-янги ижодкорларни кашф этишга хизмат қилиши шубҳасиз.

Ватанимиз мустақиллигининг 19 йиллиги арафасида ҳам ушбу кўрик-танлов жой-

– Бу кўрик-танловнинг эл-юрт осойишталиги посбони бўлиши ички ишлар идоралари ходимлари орасида ҳам ўтказилиши унинг қадр-қиммати, мазмун-моҳияти ва салоҳиятини янада оширади, десак муболага бўлмайди. Чунки, Ватан тинчлиги ва халқ фаровонлиги йўлида кечани кеча, кундузи кундуз демай хизмат қилаётган оловқалб ходимларимиз Ватан мадҳини ҳам

ри Сирождидин Саййид ҳакамлар ҳайъати раислик қилди. Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси раисининг ўринбосари Ҳабибулла Раҳимов, Ўзбекистон халқ ҳофизини ўзининг раиси Сирождидин Саййид, вазирилик ШТБХ бошлиғи ўринбосари, генерал-майор Махсет Бабаиязовлар эълон қилиши ва муқофотларни эгаларига тантанали равишда топширишди.

лиги ва осойишталиги йўлида шараф билан хизмат қилаётгани билан бирга ширали, ёқимли овоз соҳиби эканликларини намойиш этишди.

Ниҳоят энг ҳаяжонли дақиқалар етиб келди. Кўрик-танлов ғолибларини республика Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник Алишер Мирзаев, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Сирождидин Саййид, вазирилик ШТБХ бошлиғи ўринбосари, генерал-майор Махсет Бабаиязовлар эълон қилиши ва муқофотларни эгаларига тантанали равишда топширишди.

Зикрилла Неймат шўри, Али Ниязимбетов мусикаси асосида «Ватаним» деб номланган қўшиқни жуда жозибали ва чиройли ижро этган ИИБ Ашула ва рақс ансамбли аъзолари фахрли биринчи ўринга муносиб, деб топилди.

Иккита иккинчи ўринни эса ИИБ Ашула ва рақс ансамбли хонадалари сафдорлар Умид Канотов ва Юлдуз Турдиевалар Бобур Бобомурод шўри, Умид Азизхон мусикаси билан ижро этилган «Муқаддас Ватан» номли қўшиғи учун ҳамда Утесин Халиев шўри, Нажираддин Мухаммадинов мусикаси билан ижро этилган «Муқаддас Уатан» ашуласи учун Қорақалпоғистон Республикаси Бериуний тумани ИИБ ҲООГ катта инспектори, майор Гулнара Кабуловалар эгаллашди.

Суратда: Ҳакамлар ҳайъати раиси, Ўзбекистон Халқ шoirи Сирождидин Саййид ИИБ Ашула ва рақс ансамбли раҳбари Учқун Тиллаевга I даражали диплом ва фахрли 1-ўринга ажратилган совринни топширмада.

МИННАТДОРЛИК ТАНЛОВ ЮКСАК САВИЯДА ЎТДИ

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири, генерал-лейтенант Б. А. Матлюбов номига Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасидан миннатдорлик мактуби келди. Унда жумладан, қуйидаги сатрлар битилган:

«Ҳурматли Баҳодир Аҳмедович!

Мухтарам Президентимиз раҳбарлигида она Ўзбекистонимизда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотларда, Ватанимиз тинчлик-осойишталиги, халқимиз хотиржамлигини сақлашда ички ишлар идоралари ходимларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Зиммаларидаги масъулият ва вазифани ҳамиша юксак мақомда бажариб келаётган ички ишлар ходимлари ўртасида Мустақиллигимизнинг 19 йиллигига бағишлаб «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика кўрик-танловининг якуний босқичида янраган қўшиқларнинг бадийй савияси, ижро маҳорати ва мусикаларнинг

ғоятда дил билан танлангани – санъат соҳасида ҳам посбонларимизнинг дадил қадамларидан далolat бериб турибди.

Мазкур кўрик-танловнинг юксак бадийй ва сиёсий савияда ташкил этилганлиги учун Ички ишлар вазириликка, барча масъул ходимлар ва иштирокчиларга Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси номидан миннатдорлик билдирдимиз.

Ишларингизда доимо омад, эл-юрт тинчлиги йўлида Сизларга куч-қувват ва шижоат ҳамиша ҳамроҳ бўлишига тилақдошимиз!

Сирождидин САЙЙИД,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари».

ютуқлардан фахрланиш туйғуси муҳасамдир. Бинобарин, тинчлик қадрини осойишталик посбонлари янада теранроқ ҳис этишади.

Юртимиз истиқлолини тараннум этишга қаратилган энг яхши қўшиқлар, мусикий асарларни танлаш ва рағбатлантириш мақсадида давлатимиз раҳбарининг қарори ҳамда вазириимиз генерал-лейтенант Б. Матлюбовнинг буйруғига мувофиқ ички ишлар идоралари тизимида ҳам «Ягонасан, муқаддас Ватан!» кўрик-танлови ўтказиб келинмоқда. Бу танловни ўтказишдан асосий мақсад – ёш авлод қалбиди она-Ватанини улуглаш, унинг шону шавқатини юксалтиришдек эзгу орау-умидларни қарор топтириш, Ватанга савдоқат, юрт тақдирига дахлдор-

ларда қизгин давом этаётир. Яқинда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазириликка Маданият саройида ушбу кўрик-танловнинг Ўзбекистон Республикаси ИИБ миқёсидаги якуний босқичи бўлиб ўтди.

Кўрик-танловни республика Ички ишлар вазири ўринбосари, полковник Алишер Мирзаев кириш сўзи билан очиб, аввало иштирокчиларни тобора яқинлашиб келаётган истиқлолнинг 19 йиллик байрами билан табриклади. Сўнгра Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ, Тошкент шаҳар ИИББ, вилоятлар ва Транспорт ИИБ миқёсида бўлиб ўтган босқичда биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллаган ходимлар ўзаро беллашдилар. Улар ижросидаги куй-қўшиқларга нуфузли ҳакамлар ҳайъати томонидан ҳолисона баҳо берилди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси ўринбосари, халқ шои-

киёмига етказиб қуйлашга қодир. Халқимизда «Кўшиқ тинглаб ўсган боланинг қалби эзгуликка эш бўлади», деган нақл бор. Дарҳақиқат, инсон қалбиди эзгу туйғуларнинг уйғонишида куй ва қўшиқнинг роли гоят беқиёсдир. Шу боисдан ҳам республика миқёсининг барча жойларида, турли соҳаларида ўтказилаётган «Ягонасан, муқаддас Ватан!» кўрик-танлови ҳақиқий қўшиқ байрамига айланмоқда.

Ушбу кўрик-танловда жойларда бўлиб ўтган босқичда биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллаган ходимлар ўзаро беллашдилар. Улар ижросидаги куй-қўшиқларга нуфузли ҳакамлар ҳайъати томонидан ҳолисона баҳо берилди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси ўринбосари, халқ шои-

ри Сирождидин Саййид ҳакамлар ҳайъати раислик қилди. Ўзбекистон Бастакорлар уюшмаси раисининг ўринбосари Ҳабибулла Раҳимов, Ўзбекистон халқ ҳофизини ўзининг раиси Сирождидин Саййид, вазирилик ШТБХ бошлиғи ўринбосари, генерал-майор Махсет Бабаиязовлар эълон қилиши ва муқофотларни эгаларига тантанали равишда топширишди.

Зикрилла Неймат шўри, Али Ниязимбетов мусикаси асосида «Ватаним» деб номланган қўшиқни жуда жозибали ва чиройли ижро этган ИИБ Ашула ва рақс ансамбли аъзолари фахрли биринчи ўринга муносиб, деб топилди.

Иккита иккинчи ўринни эса ИИБ Ашула ва рақс ансамбли хонадалари сафдорлар Умид Канотов ва Юлдуз Турдиевалар Бобур Бобомурод шўри, Умид Азизхон мусикаси билан ижро этилган «Муқаддас Ватан» номли қўшиғи учун ҳамда Утесин Халиев шўри, Нажираддин Мухаммадинов мусикаси билан ижро этилган «Муқаддас Уатан» ашуласи учун Қорақалпоғистон Республикаси Бериуний тумани ИИБ ҲООГ катта инспектори, майор Гулнара Кабуловалар эгаллашди.

Учта учинчи ўринни ИИБ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактаби клуб бошлиғи, майор Савриддин Наҳмиев Сирождидин Саййид шўри, Надим Норхўжаев мусикаси билан ижро этилган «Ватан» номли қўшиғи учун, Транспорт ИИБ ШТБХ МТБ катта инспектори, капитан Беғали Махмадалиев Заминий шўри, Рустам Мухаммадиев мусикаси билан ижро этилган «Борим Ватан, жоним Ватан» деган қўшиғи учун ҳамда Фаргона вилояти ИИБ ҲООБ катта инспектори, майор Хусниддин Юлдашев Нормурод Нарзуллаев шўри, Хусниддин Юлдашев мусикаси билан ижро этилган «Гул дёр фарзандиман» номли қўшиғини маҳорат билан ижро этгани учун қўлга киритишди.

ТАЙИНЛАНДИЛАР

Анджон вилояти ИИБ бошлигининг ўринбосари – ижтимоий ва молиявий таъминот хизмати бошлиғи, подполковник Уктамжон Зоиждонович АБДУРАЗЗАКОВ.

Уктамжон Зоиждонович Абдуразаков 1961 йилда туғилган. Маълумоти олий, ИИБ Тошкент олий мактабини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1987 йилда Қашқадарё вилояти Яккабоғ тумани милиция бўлими ЖК тазкор вакили лавозимидан бошлаган. 1989–2001 йилларда Анджон вилояти Асака тумани ИИБ ЖК тазкор вакили, Асака шаҳар ИИБ ЖКБ катта тазкор вакили, Асака тумани ИИБ тергов гуруҳи терговчиси, катта терговчиси, Анджон вилояти ИИБ тергов бўлими терговчиси, катта терговчиси, Қўрғонтепа тумани ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари, Жалолқудук тумани ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари, 2001–2010 йилларда Анджон шаҳар ИИБ бошлиғи, Асака шаҳар ИИБ бошлиғи, Анджон вилояти ИИБ хузуридаги Қўриқлаш бўлими бошлиғи, лавозимларида хизмат қилган.

Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ Патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш бошқармаси бошлиғи, полковник Сапарнияз Оримбаевич ХОЖАНАЗАРОВ.

Сапарнияз Оримбаевич Хожаназаров 1963 йилда туғилган. Маълумоти олий, ИИБ Тошкент олий мактабини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1988 йилда Қорақалпоғистон Республикаси Нукус шаҳар ИИБ тергов бўлими терговчиси лавозимидан бошлаган. 1991–1997 йилларда Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ Тергов бошқармаси катта терговчиси, Ўзбекистон Республикаси ИИБ Коррупция ва уюшган жиноятчиликка қарши курашиш бўлими тазкор вакили, Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ЖКБ катта тазкор вакили, бўлими бошлиғи, бўлим бошлиғи, Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ҚР ва ТҚБ катта терговчиси, бўлим бошлиғи, 1997–2010 йилларда Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ бўлими ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари, Қўнғирот тумани ИИБ «Жаслик қўргони» милиция бўлими бошлиғи, Хўжайли тумани ИИБ бошлиғи, Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирининг ўринбосари, Нукус шаҳар ИИБ бошлиғи лавозимларида хизмат қилган.

Қашқадарё вилояти ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бошқармаси бошлиғи, подполковник Дилшод Джораевич ТИЛЛАХОДЖАЕВ.

Дилшод Джораевич Тиллаходжаев 1968 йилда туғилган. Маълумоти олий, Тошкент политехника институтини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1992 йилда Ўзбекистон Республикаси ИИБ Ёнғиндан сақлаш бошқармаси муҳандиси лавозимидан бошлаган. 1997–2010 йилларда Ўзбекистон Республикаси ИИБ ЁСБ катта муҳандиси, сектор бошлиғи, Ўзбекистон Республикаси ИИБ ЁСБ Ёнғин техника лабораторияси бошлигининг ўринбосари лавозимларида хизмат қилган.

Эъзоз

Ватан тинчлиги, эл-юрт осойишталиги йўлида хизмат қилиш улкан шараф. Ана шундай касб эгаси бўлишни ҳамма ҳам ҳавас қилади. Аммо бунинг учун фақатгина ҳаваснинг ўзи kifоя эмас. У қандайдир журъат, жасорат ва матонат каби хислатларни талаб этади.

МАТОНАТ СОҲИБЛАРИ

Феъл-атворида шундай сифатлар мўжассам бўлган кишиларгина ички ишлар тизимларида ишлаб, ҳурмат-эҳтиромга сазовор бўла олади. Наманган вилоят ички ишлар идораларида умрининг кўп йилларини эл-юрт хизматига бағишлаб, эътибор қозongan фидойилар бисёр.

Уларнинг ҳар бири ўз хизмат бурчларини бошлаганларида куч-қувватга тўлган навиқрон йиғитлар эди. Утган йиллар мобайнида улар хизматларида тобланиб, бурчларига масъулият билан ёндашишни виждон амри деб билдилар. Шунинг учун ҳам фаолияти даврида сафдошларига ибрат бўлишди. Уларга кўрсатилган эъзоз ва эҳтиром фаолиятлариغا берилган муносиб баҳо эди.

Жумладан, ИИБ ЁХБ бош мутахассиси, подполковник Аманкул Бағишев, Уйчи тумани ИИБ хузуридаги қўриқлаш бўлими бошлиғи, майор Алишер Расулов, Давлат фелдъегерлик хизмати вилоят бўлими катта алоқа офицери, капитан Набижон Махаммадҷонов, Наманган тумани ИИБ профилактика инспектори, капитан Хусниддин Убайдуллаев, вилоят ИИБ ЁХБ захира омбори мудири, катта сержант Василдин Маҳмамовларни ана шундай фидойилардан, десак муболага эмас.

Фурқат МАМАЖОНОВ, майор. Наманган вилояти.

Тадбир

ЎҚУВЧИЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Анджон вилояти Хўжаобод педагогика коллежида туман прокуратураси ва ички ишлар бўлими ҳамкорлигида «Одам савдоси – глобал муаммо» мавзусида ёшлар билан учрашув бўлиб ўтди. Туман ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари, майор Умиджон Қаримов, вилоят ИИБ ЖК ва ТҚБ тазкор вакили, капитан Улугбек Мадрасимов, туман прокуратурининг ёрдамчиси Фахриддин Тўхтасинов ва бошқа сўзга чиққанлар бугунги кундаги глобал муаммога айланган одам савдоси

ҳақида ҳаётий мисоллар келтириб, ёшларни эҳтиёткорликка ундадилар. Шундан сўнг талабаларга «Қулликка рози бўлманг!» номли видеофильм намойиш этилди. Тадбирда иштирокчилар ўзлари учун зарур ҳуқуқий билимларга эга бўлганликларини айтиб, келгусида бундай учрашувлар кўпроқ ўтказиб турилиши ҳақида истақ билдиришди.

Маъмиржон ХУДОЙБЕРГАНОВ, лейтенант. Анджон вилояти.

Кўрик-танлов

Жиззах вилояти ички ишлар идоралари вақтинча сақлаш хўбсоналари ходимларининг касб маҳорати, билим савияси, жангавор тайёргарлигини ошириш, шунингдек, ВСХларнинг техник мустаҳкамлигини таъминлаш, ушланган ва вақтинча қамоққа олинган шахслар учун яратилган шарт-шароитларни янада яхшилаш мақсадида «Намунали вақтинча сақлаш хўбсонаси», «Вақтинча сақлаш хўбсонасининг аълочи

милиционерни» кўрик-танлови ўтказилди. Танлов натижаларига кўра фахрли ўринларга Жиззах тумани, Жиззах шаҳар ва Мирзачўл тумани ИИБ вақтинча сақлаш хўбсоналари лойиқ деб топилди. «Вақтинча сақлаш хўбсонасининг аълочи милиционерни»

номинацияси бўйича ходимлар ўқ отиш ва спорт машқларида иштирок этиб, тест синовларидан ўтишди. Бунда Жиззах шаҳар ИИБ ВСХ милиционер-соқчиси, сержант Д. Хўжаев голиб деб топилди. Иккинчи ва учинчи ўринларни Жиззах тумани ИИБ ВСХ милиционерни, сержант Д. Гадаев ва Мирзачўл тумани ИИБ ВСХ милиционерни, сафдор Ф. Аҳмедовлар кўлга киритди. Б. БЕГИМКУЛОВ, майор. Жиззах вилояти.

ҚЎШИҚЛАРДА ВАТАН МАДҲИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Шунингдек, Наманган вилояти ИИБ тергов хўбсонаси тартибот ва қўриқлаш бўлими назоратчиси, сафдор Жўрабек Мамадалиев, Хоразм вилояти Урганч шаҳар ИИБ хузуридаги қўриқлаш бўлими милиционерни, сафдор Акбар Қазақов ҳамда Қашқадарё вилояти Қамаш тумани ИИБ паспорт бўлими инспектори, сержант Баҳодир Мансуров кўрик-танловнинг рағбатлантирувчи мукофотларига сазовор бўлишди.

Фахрий ўринларни кўлга киритганларга дипломлар, пул мукофотлари, қимматбаҳо совғалар ва ИИБнинг Фахрий ёрликлари топширилди. – Кўрик-танлов савияси йилдан-йилга ошиб бормоқда, – дейди Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси ўринбосари, халқ шоири Сирожиддин Саййид. – Бундан албатта хурсандимиз. Бугун, эл-юрт тинчлиги йўлида тиним билмайдиган осойишталик посбонлари санъат соҳасидаги бор маҳоратларини ишга солиб, она-Ватанимиз – Ўзбекистонни ўз қўшиқларида мадҳ этишди. Фақат улар орасидан энг кучлилари голиб бўлишди. Ўйлайманки, кейинги кўрик-танловларда иштирокчилар бундан-да пухта, пишик му-

сика асарлари билан қатнашишди.

– Миллий ҳамда замонавийлик уйғунлигида янгидан-янги қўшиқлар яратилишига интилаймиз, – дейди ИИБ Ашула ва рақс ансамбли раҳбари, катта лейтенант Учқун Тиллаев. – Бугун бизнинг ижодий жамоамиз биринчи ўринни кўлга киритиб, республика миқёсида ўтказилган якуний кўрик-танловга йўлланмани кўлга киритишди. Бундан беҳад мамнумимиз. Эндиги мақсадимиз республика босқичида ҳам муваффақиятли қатнашиб, яхши натижаларга эришиш.

– Утган йили мазкур кўрик-танловда иштирок этиб фахр-

ли учинчи ўринни эгаллагандим, – дейди Транспорт ИИБ ШТБХ МТБ катта инспектори, капитан Б. Мамадалиев.

– Бу йил ҳам натижа чакки эмас. Кўрик-танловни юқори савияда ташкил қилган ташкилотчиларга, вазирлик раҳбариятига миннатдорчилик изҳор этаман.

Тадбир сўнгидан таниқли ва хушовоз хонандалар ижросида концерт дастури намойиш этилди. Зеро, санъатга ошўфта қалблар ҳаммаша эзгуликка йўлдош бўлади.

Голибликни кўлга киритганларга якуний республика босқичида вазирлик шарафини муносиб ҳимоя қилишига умид қиламиз.

Азизжон ФАЙЗИЕВ, «Postda» мухбири.

Суратларда: кўрик-танловдан лавҳалар.

Шавкат ҚАҲҚОРОВ олган суратлар.

«ОФТОБЖОН»НИНГ ҚУВНОҚ БОЛАЛАРИ

Кармана туманидаги «Офтобжон» болалар дам олиш оромгоҳида 45 йилдан буён минглаб фарзандларимиз ёзги таътилни мазмунли ва мароқли ўтказиб келишаёпти. Уларнинг кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришларида ҳамда тинчлик ва осойишталигини таъминлашда ички ишлар идоралари ходимларининг ҳам алоҳида хизмати бор.

Суратда: вилоят ИИБ ХООБ катта инспектори, майор Музаффар Ҳамдамов дам олувчи болажонлар ва ота-оналар билан суҳбатлашмоқда.

Муаллиф олган сурат.

– «Баркамол авлод йили» Давлат дастурига асосан бу йилги мавсумда 930 нафар болажонлар дам олиши кўзда тутилган эди, – дейди оромгоҳ директори Гулнора Темирова. – Шу кунгача саксон фозиз фарзандларимиз яратилган қўлайликлардан баҳраманд бўлишди.

Бу ерда дам олувчилар учун «Моҳир кўлар», «Рассомчилик», «Қашта тўқиш», «Тикувчилик» тўғрақлари мунтазам ишлаб турибди. Компьютер хоналари, 1650 китоб фондига эга кутубхона, тиббиёт хонаси, транспортлар ҳам болажонлар ихтиёрида. Шунингдек, ички ишлар ходимлари ҳамкорлигида «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳудудий бўлими билан «Ёш кўқарувчи», «Биз талантларни қидирамиз», «Миллионлар ўйини», «Қувноқ маҳалла», «Қамалак»ни биласизми?», «Балли, қизлар», «Эртақлар – яхшиликка етаклар» каби турли маданий дастурлар, мусобақалар, «Гийҳвандлик – аср вабоси», «ОИТС – муҳиш иллат», «Соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш» сингари тадбирлар ўтказилиб келинмоқда.

Мирзо АҲАД,

Навий вилояти.

Тадбир

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Бирлашган таҳририят ходимларининг республика миқёсида вилоятларида бўлиб, ички ишлар идораларида хизмат қилаётган муштарийлар билан учрашуви анъанана айланган. Бундай учрашувларда газетонларимизнинг нашрларимиз ҳақида билдирган фикр-мулоҳаза ва таклифлари келгусида газета-журналларимизнинг сифати ҳамда мазмундорлигини оширишда муҳим аҳамият касб этади. Бу гал гир гуруҳ ходимлар Сурхондарё вилоятида бўлишди.

ГАЗЕТХОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Вилоятнинг Денов, Олтинсой туманлари ИИБлари ва Термиз шаҳар ИИБда бўлиб ўтган учрашувларда ички ишлар ходимлари дастлаб Бирлашган таҳририятнинг фаолияти билан таништирилди. «Postda» – «На посту» газеталари, «Qalqon» – «Шит» журналларида чоп этилаётган материалларнинг тайёрланиши ва газетонлар ҳўқмига ҳавола этилиши борасидаги ишлар йиғилганларда қизиқиб ўйғотди. Учрашувлар савол-жавобга бой бўлди. Шу билан бирга Бирлашган таҳририят нашрлари ҳақида фикр ва мулоқазалар билдирилди. Газетонлар ўзларини қизиқтирган мавзуларда материаллар чоп этилишини айтиб, жаҳон ва республикамизда бўлаётган муҳим янгиликлар ҳажмини кўпайтириш, дунё спорт олдзулари ҳақида мақолалар ўқиш истагини билдиришди. Олтинсой тумани ИИБ фахрийлар кенгаши раиси, истефодаги майор Сайриддин Норбоев, Денов тумани ИИБ бошлиғи ўринбосари, подполковник Тождин Сайфулов ва бошқалар учрашувини уюштирган Бирлашган таҳририят раҳбариятига миннатдорчилик билдириб, ходимларга ижодий муваффақиятлар тиладилар.

Ўз мухбиримиз.

ЖАҲОН АЙВониДА

ШИДДАТЛИ ЎСИШ

Хитойнинг Хэнань музофоти аҳолиси 100 миллион нафардан ошди, дея хабар тарқатди «Рейтер» ахборот агентлиги. Шу тариха у мамлакатнинг энг кўп одам истикомат қилаётган музофотига айланган. Қиёс учун келтириб ўтсак, Хэнанда яшайётганлар сони Филиппин мамлакати аҳолиси билан тенг экан.

СИРЛИ КОНВЕРТЛАР

Чили Ташқи ишлар вазирлиги биносида карантин ҳолати Эълон қилинди. Гап шундаки, мамлакатга хориждан келган мақбулларнинг айримларида оқ кўкун борлиги аниқланган. Ҳозирда улар текшириш учун махсус муассасасга жўнатилган. Шунингдек, хатларга теккан 25 кишининг бинони тарқ этишига руҳсат берилмапти.

УТАНДАДА ХУНРЕЗЛИК СОДИР ЭТИЛДИ

«Би-Би-Си» хабарига қараганда, мамлакат пойтахти Кампала шаҳрида иккита ресторанда портлаш амалга оширилган. Оқибатда етмишга яқин киши ҳалок бўлган, ўнлаб одамлар жароҳатланган. Қабилхилар жаҳон чемпионати финал баҳси бўлаётган вақтда уюштирилган. Маҳаллий ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари мазкур ҳўнрезиликда минтақада бир қатор қўрувчиликларни содир этган «Аш-Шабаб» жиний гуруҳининг қўли бор, деб ҳисоблашмоқда.

ОЙНИНГ СИРИ

Аниқланишича, Ернинг табиий йўлдоши ўз таркибий қисмларига кўра сайерамишча жуда ҳам ўхшаш экан. Токио ва Йокгоама университетлари олимлари мазкур хўлосага келишган. Уларнинг таъкидлашича, Ойнинг минераллар таркибида Ерда кўп учрайдиган оливин молдаси борлиги кузатилган, деб аъзади «Нейчэ Геосайнс» илмий нашри.

ҲАРБИЙЛАР ҚЎРБОН БЎЛДИ

Афғонистонда хавфсизликни таъминлашга сафарбар этилган НАТОнинг 12 нафар ҳарбий хизматчиси мамлакат жанубида юз берган тўқнашувларда ҳалок бўлган. Қандаҳор музофотида йўлга ўрнатилган портловчи мосламанинг ҳаракатга келтирилиши тўғрисида аъза беш нафар ҳарбий хайтдан куз юмган. Олдинроқ бу ерда «Толибон» жангарилар гуруҳи томонидан уюштирилган ҳўжум пайтида уч аскар вафот этганди. Бундан ташқари, Гельменд музофотида яна уч нафар НАТО ҳарбий хизматчиси отиб ўлдирилган. Таъкидлаш керак, ҳозир мамлакат жанубида жангариларнинг фаоллаш-

гани айтилмоқда. Бу ерда тез-тез тўқнашувлар кузатишмоқда. Охириги икки ҳафта мобайнида юз берган кўнгилсизликлар 40 нафар аскарнинг умрига зомин бўлди.

ҚЎМОНДОНЛИКНИНГ ЖИДДИЙ ХАТОЛАРИ

Исроил қўмондонлиги «Озодлик флотилияси»га қарши уюштирилган ҳўжумни ташкил қилиш ва ўтказишда жиддий хатоларга йўл қўйган. Мамлакат радиосининг хабар беришича, бош штаб бошлиғи Габи Ашкеназининг фармойишига кўра ташкил этилган, истефодаги генерал Гиор Айелнд раҳбарлигидаги комиссия шундай хўлосага келган. Мазкур комиссия 31 май кўни Туркиянинг «Мави Мармара» паромига уюштирилган ҳўжум ва бунинг оқибатида тўққиз нафар фаластинлик фаоллар қўрбон бўлган, ўнлаб кишилар жароҳат олган ҳолатларни текшириш учун тузилган. Утган мўддат ичида комиссия ўз ишини якунлаган ва тергов материалларини бош штабга топширган. Бу ерда маълумотлар жиддий таҳлил қилинганидан сўнг якуний ҳўжат мамлакат мудофаса вазирини Эхуд Баракка тақдим этилди.

Интернет ва ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

Ўқув йигини

МАЛАКА ОШИРИШДИ

Ер юзидаги гоҳ у, гоҳ бу давлатда кўпуровчилик, террорчилик ҳаракатлари содир этилаётгани фуқароларимизнинг доимо огоҳ бўлишини тақозо этаяпти. Бундай муҳим ҳодисаларнинг олдини олиш, шубҳа уйғонган тақдирда тезда текширув ўтказиб, тегишли чора-тадбирлар кўришда республика ИИБ Портловчи моддалар ва портлатиш ускуналарини аниқлаш, зарарсизлантириш ва йўқ қилиш бўйича махсус отряднинг алоҳида ўрни бор. Айти кунларда ушбу отряднинг гуруҳ сардорлари учун ўқув йигини давом этмоқда.

– Ҳар бир соҳада бўлгани каби бизнинг отрядда ҳам ходимларнинг малакасини оширишга алоҳида эътибор берилади, – деди ИИБ Портловчи моддалар ва портлатиш ускуналарини аниқлаш, зарарсизлантириш ва йўқ қилиш бўйича махсус отряд командири – штаб бошлиғи, полковник Атажон Шаронов. – Республика Ички ишлар вазирлиги фармойишига асосан шу йилнинг 14 июнидан 17 июлгача навбатдаги малака ошириш ўқув йигини ўтказилмоқда. Аввалги босқичдаги машғулотларда махсус отряднинг ҳудудлардаги гуруҳлар бош мутахассислари иштирок этишди. Турли хилдаги ўқ-дорилар ва портлатиш қурилмалари бўйича бош

билимлар берилди. Амалий машғулотлар давомида ходимлар шаҳар транспорт воситалари, самолёт ва темир йўл вагонлари ҳамда бошқа объектларда ўтказилди. Ходимларга дунёнинг бошқа мамлакатларидан олиниши ва йўқ қилиш бўйича махсус отряд командири – штаб бошлиғи, полковник Атажон Шаронов. – Республика Ички ишлар вазирлиги фармойишига асосан шу йилнинг 14 июнидан 17 июлгача навбатдаги малака ошириш ўқув йигини ўтказилмоқда.

– Вилоятимиздаги муҳим аҳамиятга молик объектлар тез-тез назоратдан ўтказиб турилади, – деди махсус отряднинг Навоий вилоятдаги гуруҳ командири, подполковник Нормурод Ҳунов. – Шу билан бирга мактаблар, маҳаллалар, корхона, муассасаларда суҳбатлар уюштириб, шубҳали туюлган нарсалар, буюмлар пайдо бўлиб қолганда қандай чора-тадбирлар кўриш ҳақида тушунча берамиз. Яна жойларда портловчи моддалар аниқланганда ходимлар қандай ҳаракат қилиши ҳақида амалий машғулотлар ўтқилади.

мутахассисларга ўзларининг йўналишлари бўйича назарий

давомида қўлланилган янги турдаги портлатиш ускуналари намойиш этилиб, уларни зарарсизлантириш, йўқ қилиш усуллари ўргатилди.

Утилган машғулотлар юзасидан бош мутахассислар ҳам назарий, ҳам амалий синав топширдилар.

Ўқув йигинининг якуний босқичида гуруҳ командирлари малака оширишмоқда. Уларга гуруҳлардаги бош мутахассисларнинг машғулотлари қандай

рида содир бўлган кўпуровчилик, террорчилик ҳаракатлари ўзлаштиргани ҳақида маълумот берилди.

Шавкат КАХХОРОВ олган суратлар.

Фахрийлар – фахримиз

ОТАЛАР ЖАСОРАТИ ДОИМ ИБРАТ

Навоий вилоятда иш ўрганиш амалиётини ўтаётган бир гуруҳ ИИБ Академияси тингловчиларининг танлаган касбларига бўлган қизиқишини орттириш мақсадида уруш ва меҳнат фахрийлари билан учрашув ташкил этилди.

Ички ишлар идораларида кўп йил меҳнат қилиб, ҳаёт йўли кўпчиликка ибрат бўлувчи фахрийлар Навоий вилоятда ҳам анчагина ташкил этилди. ИИБ Академиясининг битирувчи курс тингловчилари ички ишлар идоралари фахрийси, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси ва ногирони Низом бобо Ашуров билан учрашиб, у кишининг суҳбатидан баҳраманд бўлишди. 1961 йилдан то нафақага чиққунча ички ишлар идораларининг ҳазони ижро этиш муассасаларида турли лавозимларда фаолият кўрсатади. Беш нафар фарзандни тарбиялаб, воёга етказган Низом бобо бугун бир этак неварача-чеваралар ардоғида.

Амалиёт

БЎЛҒУСИ ФАОЛИЯТГА ЗАМИН

Навоий. Амалиётнинг биринчи кўни тингловчилар ва уларнинг ота-оналари билан учрашувдан бошланди. Навоий вилоти ИИБ маърифат залида ташкил этилган тадбирни бошқарма бошлигининг ўринбосари, полковник Р. Абдуллаев кичи сўзи билан очиб, тингловчиларни ва уларнинг ота-оналарини яна бир довонни ошиб ўтиб, синав имтиҳонларини муваффақиятли топширганликлари билан қизгин табриқлади. Уқиш даврида ўзининг билими, ҳули ва одоби билан бошқаларга ўрнак бўлиб келаётган тингловчиларнинг ота-оналарига ИИБ Академияси бошлигининг миннатдорлик хатлари ва ташаккурномалари топширилди.

Айти кунларда ИИБ Академиясининг биринчи, иккинчи ва учинчи курс тингловчилари Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ, Тошкент шаҳар ИИББ ва вилоятлар ИИБларида амалиёт ўтамақдалар. Қўйида ана шулар ҳақида жойлардан олинган хабарлар билан таништирамиз.

ТОШКЕНТ вилоятининг Қибрай, Зангиота ва Тошкент туманларида ИИБ Академияси кундузги таълим йўналишининг жами 123 нафар тингловчилари жиноятларнинг олдини олишда профилактика инспекторлари, эксперт-криминалистлар, терговчилар ва тезкор ходимларнинг ўзаро ҳамкорликлари қандай амалга оширилаётганлиги билан яқиндан танишиб, тадбирларда бевосита иштирок этмоқдалар. Уларга соҳавий хизматларда қандай уч йил хизмат қилган тажрибали ходимлар мураббий этиб бириктирилган назарий билимларини амалиёт билан мустаҳкамлашда қўл келмоқда.

– Мен кўпроқ жиноятларнинг олдини олиш соҳасига қизиқаман, – деди 1-курс тингловчи Мақсуд Эрназаров – Амалиёт даврида ИИБ Академиясида олган назарий билимларимизни пухта ўзлаштириб, мураббийларнинг бой хизмат тажрибаларини ўрганишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Жасур ЮСУПОВ, капитан.

Суратда: Фарғона вилоти ИИБ экспертиза ва криминалистика бўлими махсус тадқиқотлар ўтказиш бўлими бошлиғи, майор Умида Мирсатоева ИИБ Академияси тингловчилари Шавкат Юлдошев ҳамда Лејла Эргашеваларга тадқиқотлар ўтказиш тартиби бўйича қўнғинка бермоқда.

Бўрибой ОМОНЗОДА олган сурат.

Абдуқошим ЗИЁДИНОВ, лейтенант.

Суратда: учрашувдан лавҳа.

ФАРҒОНА. Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академиясининг 1-, 2- ва 3-босқич тингловчилари Фарғона вилоятининг Фарғона ва Қўқон шаҳарлари ички ишлар идораларида соҳавий хизматлар фаолияти билан танишиш ва иш ўрганиш амалиётини ўтадилар. Бу жараёнда тингловчилар ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, унга қарши кураш, содир этилган жиноятларни фож этишда бевосита иштирок этишди.

Бир сўз билан айтганда, ИИБ Академияси тингловчиларининг амалиёти муваффақиятли ўтди. Улар назарий билимларини амалиёт билан мустаҳкамладилар. Тажрибали мураббийлардан олган амалий қўнғинмалари келгусида таълим олишлари ва хизмат фаолиятларида муҳим аҳамиятга эга бўлиши шубҳасиз.

2010 йил – Баркамол авлод йили

УМИДЛИ ЁШЛАР

Истиқлолнинг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимизда ҳар томонлама етук, билимли ва малакали кадрлар етиштиришга алоҳида эътибор қаратилди. Жумладан, ўтган даврда Транспорт ИИБ хизматида ҳам кадрлар тайёрлаш, уларни жой-жойига қўйиш ва истеъдодли, иқтидорли ёшлардан раҳбар ходимлар захирасини яратиш борисида эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилмоқда. Бугунги кунда соҳада хизмат қилаётганларнинг кўпчилиги ёшлардан иборат бўлиб, касб сир-синаотларини мукамал ўрганишпти.

Ички ишлар идораларида отлар хизматидан фойдаланилиши янгилик эмас. Хилма-хил транспорт воситалари шай турган ҳозирги даврда ҳам улар учун зарурат туғилмоқда. Шаҳар ва қишлоқларда ўтказиладиган оммавий тадбирлар давомида жамоат тартибини сақлаш, фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш ва назорат қилишда ички ишлар ходимларининг отдан фойдаланаётгани жуда қўл келмоқда. Жумладан, Хоразм вилоти ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони махсус отряди ходимлари ҳам хизмат отлари ёрдамида фаолият юритишпти.

Суратда: ППХ батальони махсус отряди милиционер, сафдор Дилшод Отажонов хизмат пайтида.

Худойберган ЖАББОРОВ олган сурат.

Анджон темир йўл бекати тармоқ ички ишлар бўлими шахсий таркибда ҳам республика ИИБ олий таълим муассасаларини, ИИБ Академияси Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курсларини тамомлаган ёшлар кўп. Тергов бўлимида терговчиси, лейтенант Ж. Ҳамдамов, воёга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўлимида инспекторлари, лейтенантлар А. Парпиев, А. Ҳатамов, Асака темир йўл бекати тармоқ ИИБ тезкор навбатчиси, кичик сержант Д. Шарипов, шахсий таркиб билан ишлаш гуруҳи инспектори, кичик сержант Н. Чандиевлар шулар жумласидандир.

Барча жойда бўлгани каби тармоқ ички ишлар бўлимида ҳам янги ишга келган ходимга мураббий бириктириш тажрибаси маъжуд. Шунга мувофиқ тизимларда кўп йиллардан бўён хизмат қилиб келадиган майорлар К. Саидхосенов, Ш. Зокиров, А. Ҳўжаев, капитан Б. Комилов ва бошқалар ишни энди бошлаган ходимларга устозлик қилиб, билим ҳамда тажрибаларини пухта ўргатиб бормоқда.

Шунингдек, ёш ходимларнинг маънавиятини янада юксалтириш, фуқаролар билан бўладиган мулоқот маданиятини, касбий ҳамда жанговар тайёрликларини мунтазам ошириб боришга ҳам жиддий эътибор берилмоқда. Ўтказилаётган маърифат дарсларида танкили сиёсатшунос, фан аристократлари, санъат ва адабиёт намояндаларининг иштироки таъминланиб, улар ҳаёт тажрибаларидан, илмий ва назарий билимларидан шахсий таркибга сўзлаб беришмоқда.

Булардан ташқари, бўлимда кўп йиллар хизмат қилган ходимларни тантанали равишда нафақага кузатиш, ёш ходимлар ўртасида турли спорт муسابоқаларини ўтказиш ҳам яхши анъанага айланган. Олиб борилаётган бу каби ишлардан қўзланган мақсад ёшларни ўз касбларига садоқат руҳида тарбиялаш, хизмат фаолиятларида самарадорликни оширишдан иборатдир.

Анджон вилоти.

Қаҳрамон СОДИКОВ, подполковник. Азизхон БУЗРУКОВ, журналист.

Ёшлар ўртасида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш мақсадида ички ишлар идоралари ходимлари томонидан доимий равишда профилактик тадбирлар ўтказилаяпти. Бундан ташқари, жойларда махсус рейдлар уюштирилиб, кўчада бемақсад юрган, ота-онаси, яқинлари томонидан қаровсиз қолдирилган 150 нафардан зиёд воёга етмаганлар вилоят ИИБ ХООб қошмадаги воёга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига жойлаштирилди.

БАРЧАМИЗ МАСЪУЛ

Болаларнинг ота-оналари ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар фарзанди тарбияси борисида масъулиятини ошириши лозимлиги юзасидан расмий равишда оғохланрилди, 200 нафардан зиёд воёга етмаганлар профилактик ҳисобга олинди. Уларнинг тарбиясига бевосита масъул бўлган шахсларга лоқайдлиги босиб нисбатан қонуний чоралар кўрилди.

Китоб туманидаги Алишер Навоий номли мактабнинг 8-синф ўқувчиси Гулҳаё Ашурова дарсларга кирмасдан қўшни тумандаги Амир Темур номли мактабга боради. У ерда 1-синф ўқувчилари бўлган Э. Жалилова ва Д. Тожмуродовларни пичоқ билан қўрқитиб, уларнинг қўлгоғидаги зирақларини ечиб олаётганида ўқитувчилардан бири ушлаб олади. Чироқчи тумани транспорт касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Д. Йўлдошев қариқдоши Э. Эшонқулов билан ўзаро тортишиб қолади ва унга оғир тан жароҳати етказди. Оқибатда Э. Эшонқулов ҳаётдан бевақт кўз юмади.

Юқоридеги каби ноҳус воқеа-ҳодисаларга барҳам бериш, олдини олиш учун ёшлар тарбиясига янада эътиборли бўлиш лозим. Негаки, ёшлар эртанги кунимиз, келажагимиз яратувчиларидир.

Шўхрат ТЎРАЕВ.

Қашқадарё воёлиги.

ИИБ Матбуот маркази хабарлари

НОМИГА ДОҒ ТУШИРДИ

Наманган вилоти Уйчи туманида бир қимса В. Манзуранинг уйига кириб, ётоқхонадаги сейфни қалит тақлаб йўли билан очди. Темир сандикда сақлаб қўйилган 1550 АКШ доллари, 2 469 000 сўм пул ва умумий қиймати 2 040 000 сўмлик заргарлик буюмларини қўлга киритган ўғри фурсатни ганимат билиб жуфтани ростилаётганида уй эгаси уйғониб қолиб, уни ушлашга ҳаракат қилди. Бироқ номаълум шахс қаршилик кўрсатиб, воқеа жойидан қочиб кетди.

Кўришган чоралар натижасида ушбу жиноятни шу туманда яшовчи, 37 ёшли Д. Раҳимов содир этгани аниқланиб, қўлга олинди.

МЕҲНАТСИЗ РОҲАТ БЎЛМАС

Ҳолва деган билан оғиз чўчимаиди. Роҳат қилиб машина минниси учун захмат чекиб меҳнат қилиш керак. 1990 йилда туғилган Н. Фарҳод ва 19 ёшли С. Рустан ана шу жун ҳақиқатни тушулмаган кўринишда. Йўқса, улар пойтахтнинг Мирзо Улугбек тумани, Циолковский кўчасида Н. Равшан томонидан қолдирилган «Дамас» автомашинасини ҳайдаб олиб кетмаган бўлишарди.

Ҳуқуқбузарлик содир этган бу йигитлар ушланди. Автомашини эса техник соз ҳолда эгасига қайтарилди.

ТАҚОРЛАНГАН ХАТО

Тошкент шаҳрининг Яққасарой туманида ўтказилган тезкор тадбирда Сирғали туманида яшовчи, муқаддам судланган Ф. Дмитрий тўхтатилиб, шахсини аниқлаш мақсадида текширилди. Йўловчининг шубҳали хатти-ҳаракатлари унинг яширин сирини фож этди. Енидан 1 килограмм 800 граммга яқин марихуана гилҳвандлик моддаси топилди, далилий ашё сифатида олинди.

Ҳаётнинг қадрини билмаган Дмитрий суднинг қора курсисига тақор ўтирадиган бўлди.

Норали ОЧИЛОВ, ИИБ ИХҲ ва ЮТБ ММ бош инспектори, лейтенант.

«БИРОВНИНГ ҲАҚИНИ ЕМОҚ...»

Тошкент вилоятининг Ангрэн шаҳрида яшовчи Ш. Жураевнинг уйига тунда уч номаълум шахс бостириб кирди. Улар эи эгасига тан жароҳати етказиб, «Нокиа» русумли уяли телефони ва юз минг сўм пулини олиб кетишди.

Жиноят жазосиз қолмаслиги табиий. Изкуварларнинг савий-ҳаракати билан мақкур жиноятни 1995 йилда туғилган Х. Исқандар, 17 ёшли А. Сардор ва 21 ёшли П. Хушид содир этгани аниқланди. Улар қилмишларига яраша жавоб беришларига тўғри келади.

Норали ОЧИЛОВ, ИИБ ИХҲ ва ЮТБ ММ бош инспектори, лейтенант.

«01» ХАБАР ҚИЛАДИ

Ўтган ҳафта мобайнида республикамиз ҳудудида 289 та ёнғин қайд этилди. Улардан етказилган моддий зарар миқдори 4 миллион сўмдан ортиқроқни ташкил этди. Турли сабабларга кўра юзага келган ёнғинларда 10 нафар фуқаро кўйиш тан жароҳати олди, бир нафари оламдан бевақт кўз юмди. Енғин ўчирувчилар томонидан 214 миллион сўмлик қурилиш материаллари, 203 миллион сўм миқдордаги моддий бойликлар қутқариб қолинди.

Тошкент шаҳри Учтепа тумани Шоир кўчасида истиқомат қилувчи У. Азизхон лок бўёқларини тез алангаланиш хусусиятига эга эканлигини билмаган чоғи. Сабаби, хонада таъмирлаш ишларини олиб бораётганида сигарета ёқиш учун гугурт қаққан эди, хонада тўпланган локнинг ёнуви буглар алангаланиб кетди. Азизхон 30 фоиз кўйиш тан жароҳати олиб, шифохонага етказилди.

Бу воқеа Жомбой туманидаги мактаблардан бирининг ҳудудида жойлашган ёрдамчи иморатда содир бўлди. Келиб чиққан ёнғин тўғрисида ёнғин хавфсизлиги хизматига ўз вақтида хабар берилмагани учун олов атрофга тарқалиб, 140 кв. метр майдон зарарланганига олиб келди.

Фарғоналик М. Мурод «Нексия» русумли автомобилчини ўз вақтида техник қўриқдан ўтказмагани сабабли ўнинг салон қисмида йиғилган қолган газдан қўнғин юзага келди. Бунинг оқибатида М. Мурод 40 фоиз, унинг олти ёшли жиғни эса 30 фоиз кўйиш тан жароҳати олди.

Тошкент шаҳрида яшовчи Г. Зоя уйда ёнғиз қолиб, сигарета чекиб ухлаб қолди. Учмай қолган сигарета қолдиғи ўрин-қўрпага тушиб, аланга содир бўлди. Уйда кўнқоқ тутун чиқаётганини кўрган қўнғинлар дарҳол ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимларига хабар беришди. Зуллик билан етиб келган ёнғин ўчирувчилари ишга киришганда уй эгаси тўпланган захарли тутундан димиқиб вафот этгани ойдлинлашди.

Файрат МУТАЛОВ, капитан.

Хизматларда

Нуронийлар чойхонасида ўтирган икки қариянинг ўзаро сўхати шундоққина эшитилиб турарди:
- Жиноятчи топилдими, Меҳридин ота? - дея сўради чойни қайтарётган отахон шеригидан.

- Ички ишлар ходимларига раҳмат! - деди у киши саволга жавобан ва қўшиб қўйди: - Халқимизда «Гумон иймондан айиради», деган нақл бор. Сал бўлмаса, неча йиллик ён қўшимизни беобрў қилиб қўярди. Ваҳоланки, мол-мулкимизни умарган ўша баттол йигит бошқа маҳалладан экан. Агар ички ишлар бўлимига мурожаат қилмаганимизда бор-будимиздан айрилдик ҳисоби эди. Улар нафақат жиноятчини топишди, ҳатто хонадонимизни қўриқлаш мосламаси билан жиҳозлаб беришди. Энди кўнглимиз тўқ, чунки уй-жой ва барча бисотимиз ишончли кишилар нозоратиди.

- Техника асрининг мўъжизаларидан бири шу бўлса керак-да, - деди хайратини яширолмаёй Меҳридин отанинг сўхбатдоши.

Кўпни қўрган ва техника ривожидан хайратланган отахонларнинг айтганича бор. Истиқлол йилларида бошқа соҳалар қаторида Ички ишлар вазирлиги тизимлари ҳам замонавий техника ҳамда зарур асбоб-ускуналар билан тўлиқ жиҳозланди. Жиноятчиликка қарши курашиш, ахборот алмашиш каби юмушларда ана шу техника ва технологиялар жуда асқотмоқда. Наманган вилояти ИИБ ҳузу-

ридаги қўриқлаш бўлими шахсий таркиби ҳам яратилган шарт-шароитлар туфайли муҳим натижаларга эришишарди.
Мазкур бўлим ва унинг жойлардаги бўлинмалари томонидан жорий йилнинг ўтган ойларида бошқа хизматлар билан ҳамкорликда вилоят ҳудудида ижтимоий-сиёсий, криминоген вазиятнинг барқарорлиги, фуқаролар хавфсизлигини таъмин-

лари зиммаларидаги масъулиятли вазифани удалаш қаторида ички ишлар идоралари томонидан ўтказилаётган барча тадбирларда фаол қатнашишарди. Масалан, уларнинг саъй-ҳаракати туфайли жиноят содир этиб, қидирувда юрган 5 нафар киши ушланиб, шаҳар, туман ички ишлар бўлимига топширилди. Шунингдек, гиёҳвандлик моддаларини истеъмол

«Халқ банки»нинг Янгиқўрғон ва Чортоқ туманларидаги бўлимларида шариот талаб даражасида эмас эди. Вилоят ҳокимлиги, банкнинг вилоят Бош бошқармасига ахборот ва тақдимномалар киритилгандан сўнг қўриқлаш хабаргоҳлари қайтадан таъмирланди, замонавийлаштирилди.

Вилоят ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими бошлиғи, майор Тоҳиржон Носировнинг таъкидлашича, маҳаллий ҳокимликлар, қорхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари билан олиб борилаётган бир қатор ижобий ишлар натижасида объектларни қўриқ-

лаш, хизматлар устидан назоратни кучайтириш, молиявий хўжалик фаолиятини самарали ташкил қилиш ва ходимларга етарли шарт-шароитлар яратиш омилини кенгаймоқда. Шунингдек, бўлим моддий-техника базисини янада шакллантириш, иқтисодий самардорлигини ошириш мақсадида ИИБ ҳузуридаги Республика «Қўриқлаш» бирлашмаси ҳам қўллаб-қувватлаб турибди.

Эндиликда аҳоли ва яққа тартибдаги тадбиркорларнинг мазкур хизматга эътибори кучайган. Биргина шу йилнинг ўтган ойларида хонадонлари, мол-мулкларини қўриқлаш учун шартномалар тузишни сўраб 50 нафардан ортиқ фуқаро мурожаат этди. Уларнинг илтимослари бирин-кетин қондирилди.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ, «Постда» мухбири. Наманган вилояти.

ҲАМЖИҲАТЛИКДА ГАП КЎП

Олтириқ тумани ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими томонидан 30 та халқ хўжалиги объектлари қўриққа олинган. Шахсий таркибнинг касбий, жисмоний ва жанговар тайёргарлиги, сиёсий-маърифий билимини ошириб боришга алоҳида эътибор қаратилаётгани учун жорий йилнинг ўтган ойларида қўриқланаётган объектларда ўғирлик ҳолатларига йўл қўйилмади.

- Ҳар бир ходимнинг фаолияти, унинг хизматдан кейинги юриш-туриши назоратга олинган, - дейди бўлима бошлиғи вазифасини бажарувчи, сержант Эргашали Ҳайдаров. - Уларнинг турмуш шароити, маҳаллада тутган ўрни ҳам бизни бефарқ қолдирмайди. Яққа тартибдаги тарбиявий ишларга алоҳида эътибор берилаётгани, отаналар билан суҳбатлар ўтказилаётгани яхши самара берапти. Аввало, ходим шу жамоада ўз ўрни борлигини чуқур ҳис этяпти.

Жамоадаги ахлоқий-руҳий муҳитни яхшилаш, ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибатни мустақамлаш борасидаги саъй-ҳаракатлар хизматдаги му-

вафақиятлар омили бўлмақда.
Бўлима ходимлари туман ИИБ соҳавий хизматлари ва бошқа ҳуқуқ-тарбиот идоралари ходимлари билан ҳамкорликда ўтказилаётган тадбирларда ҳам қатнашиб, касб маҳоратларини намойиш этишмоқда. Масалан, Полосон қишлоғида яшовчи М. Равшан гурт қутисидида 3,15 грамм марихуана гиёҳвандлик моддасини 25 минг сўмга сотаётганда унинг уйи қўздан кеңирилганда яна 13,73 грамм марихуана борлиги аниқланиб, ашёвий далил сифатида олинди.

Ушбу жиноятни фош этишда қўриқлаш бўлимига взвод командири, катта сержант Ҳ. Баннопов, сафдорлар

А. Матёқубов, У. Нуриддинов ва Ҳ. Тешабоевлар фаол иштирок эттишти.

Қўнғилсизлик билан боғлиқ яна бир воқеага эътиборни қаратмоқчимиз. Яқинда номаълум шахс Фарғона шаҳрида яшовчи Раёноҳон Абдуллаеванинг пуллари ва 32 жуфт болалар оёқ кийимини талончилик йўли билан тортиб олиб, воқеа жойидан гоиб бўлди. Жабрланувчи туман ИИБга ариза билан мурожаат этди. Олиб берилган суриштирув ишлари давомида қўриқлаш бўлимига ходими, сафдор Ҳ. Маҳмудовнинг маҳорати туфайли Олтириқ тумани Бурболик қишлоғида истиқомат қилувчи Н. Тўйчи ушбу жиноятни содир этганликда гумонланиб, ашёвий далиллар билан ушланди. Су-

риштирув ишлари натижасида Н. Тўйчи бундан ташқари фуқаро Д. Абдурахимовнинг ишончига кириб, фибригарлик йўли билан 200 АҚШ доллари ва 168 минг сўм пулини олиб, қайтариб бермагани аниқланди.

Туман ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлимига ходимлари келгусида ҳам барча объектларнинг ишончли қўриғини таъминлаш билан бирга жиноятларнинг олдини олиш, унга қарши кураш, жамоат тартибини сақлашга ҳам ўз ҳиссаларини қўшиб бораверадилар.

Бўрибой ОМОНЗОДА, подполковник.

Суратда: Қўриқлаш бўлимига ходими, сержант Илҳом Ибрагимов иш пайтида. Фарғона вилояти.

СУРАТЛИ АХБОРОТ

Нефть маҳсулотларини истеъмолчиларга етказиб бериш ўзига хос мураккаб жараён. Ушбу жараённинг узлуксизлигини таъминлашда ИИБ Транспорт ИИБнинг темир йўлларда нефть маҳсулотларининг ташилишини кузатиш бўйича алоҳида милиция батальонининг ҳиссаси катта. Ушбу батальон ходимлари нефть маҳсулотлари юкланган вагонцистерналарнинг ўз манзилига беталафот етказилишини, белгиланган омондорлик топширилишини назорат қиладилар. Бу улардан ҳушёрлик, пухта касбий тайёргарликни талаб қиладилар.

Суратда: батальон отряд ШТБИГ катта инспектори, майор С. Алимов ходимларга хизмат олдидан тегишли йўл-ўриқлар бермоқда.

Шавкат ҚАҲҲОРОВ олган сурат.

«ҚОПҚОН» САМАРА БЕРДИ

Ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашда турли омиллардан самарали фойдаланиш, бу борада мавжуд имкониятларни ишга солиш профилактика хизматининг асосий вазифаси ҳисобланади. Айтиш жоизки, вилоят ИИБ ҲООб ходимлари бунинг уддасидан чиқишмоқда. «Қопқон» профилактик тадбири давомида ҳам бу яққол кўзга ташланди.

Тадбирга вилоят ИИБ ЖК ва ТҚББ, ҲООб, ППХ ва ЖТСБ, ҲЧК ва ФРБ, ЙХБ, Қўриқлаш хизмати ходимлари жалб этилди. Турли соҳаларнинг тажрибали ходимларидан ташкил топган гуруҳлар ҳар бир шаҳар ва туманда бир кун мобайнида жиноятчилик, қонунбузарликларга қарши яхшигина тузук - «Қопқон» қўйишди. Жиноятчилик нисбатан «болалаган» ҳудудларда ушбу махсус тезкор профилактик тадбир 2-3 кун давом этди.

Ўтказилган тадбир давомида жами 26 та гиёҳвандлик билан боғлиқ жиноят аниқланди. Унинг 22 таси таркибида гиёҳвандлик моддаси бўлган ўсимликларни

етиштириш, 2 таси сақлаш, 1 таси сотиш ҳамда 1 таси бангхона очиш билан боғлиқ. Жиноятчилардан 853 туп таркибида гиёҳвандлик моддаси бўлган ўсимликлар, 94,67 г. гиёҳвандлик моддалари олинди. Жумладан, Шофиркон туманидаги Варзонзе қишлоғида яшовчи Л. А.нинг қилмиши кўпчиликка аён бўлиб қолди. У томорқасида 335 туп кўкнор ўсимлигини ҳеч нарсадан тап тортмай етиштираётган экан. Ёки туманининг Исогаре қишлоғида истиқомат қилувчи Ҳ. Н. томорқасида 108 туп кўкнор ўсимлигини парвариш қилгани маълум бўлди. Аёл бўлатури бундай номақбул ишга қўл ургани кеңирилмас ҳолдир.

Шунингдек, ички ишлар ходимлари 8 та ўқотар қуролни ноқонуний сақлаш ҳамда 7 та қўшмачилик ҳолатини аниқлашди. Бундан ташқари, 2019 та турли ҳуқуқбузарликларга чек қўйилди. ДВД ва ВСД дисклар савдоси, турли компьютер уйинлари томошаси билан шуғулланаётган шохобчалардан 1129 та контрафакт дисклар, 28 та компьютер ва унинг процессорлари, 5 та диний, 6 та порнографик мазмундаги дисклар мусодара қилинди. Ҳуқуқбузарлик содир этишга мойил бўлган 270 нафар шахслар аниқланиб, профилактик ҳисобга олинди.

Тезкор тадбир натижалари вилоят ИИБ бошлиғи ҳузурида ўтказилган йиғилишда атрофича таҳлил қилинди ва юқори баҳоланди.

Вали НАРЗИЕВ, подполковник.

Рўзиғул ЙЎЛДОШЕВА. Бухоро вилояти.

КЎП НАРСА НАЗОРАТГА БОҒЛИҚ

Бахитбай Қулмуратов ички ишлар идораларидаги илк фаолиятини 1998 йили Қорақалпоғистон Республикаси Шуманай тумани ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлимида бошлаган эди. Орадан тўрт йил ўтиб уни профилактика инспектори лавозимига ўтказишди. Албатта бу даврда ёш ходим изланувчанлиги, касбий ва жисмоний маҳоратини ошириб бориши ҳамда намунали хизмати билан раҳбарият назарига тушган эди.

Мана, саккиз йилдирки у тўртта маҳаллани ўз ичига олган 178-милиция таянч пунктида самарали фаолият кўрсатмоқда. Иккита маҳаллага истеъфодаги майорлар Бахтиёр Айтмуратов ва Оринбай Ешмуратовлар

оқсоқоллик қилаётгани ҳудудда тинчлик ва осойишталикни таъминлашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Айни пайтда ҳудудда жами ўн минг нафар аҳоли яшайди. Милиция таянч пункти инфратузилмаси

давр талаблари асосида ривожланиб бормоқда. Туркменистон билан чегарадош бўлган мазкур ҳудудларда замонавий услубда қурилган тўйхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари тадбиркорликнинг кенг қўламада тараққий этиб бораётганидан далолат беради. Албатта, осуда меҳнат жараёни фаровонликнинг белгисидир. Буни чуқур англаган капитан Бахитбай Қулмуратов муқаддам судланган 8 нафар фуқаронини профилактик ҳисобга олиб, улар билан белгиланган тартибда суҳбатлар ўтказиб борапти.

Шунингдек, арзимас нарсалар устида гавго кўтариб қўшнилар тинчинчи бузадиган, соғлом турмуш тарзига салбий таъсир кўрсатадиган тўртта оила ҳам мунтазам назоратда.

- Профилактика инспектори, капитан Бахитбай Қулмуратов истеъфодаги майор Бахтиёр Айтмуратов билан.

этибор билан қарши, айниқас спорт тўғрараклари фаолиятини жонлантираётгани, ўқувчилар билан турли мавзуларда тез-тез учрашувлар ўтказиб туриши таҳсинга лойиқдир, - дейди 16- умумтаълим мактаби директори Ринат Галиакбаров. Бу фикрнинг иختисослаштирилган лицей директори Тамара Сейдаметова ҳам маъқуллади.

Аҳоли асосан деҳқончилик ва чорвачилик билан кун кечиради. Эрта баҳордан дала бошига чодир қуриб, мўл ҳосил олиш учун бор меҳрини ерга беради. Чорва ҳам яйловларда эркин ўтлайди. Энг муҳими, одамлар хотиржам, тинч ўқлайди, беҳавотир меҳнат қиладилар. Буларнинг бари албатта осойишталик парсонларнинг машаққатли меҳнати натижасидир. Фуқаролар, айниқас профилактика инспектори, капитан Бахитбай Қулмуратовдан беҳад мамнун. Кексалар уни касбу қоридан барака топсин, дея дуо қилишарди.

Д. ХУДОЙШУКУРОВ.

Суратда: профилактика инспектори, капитан Бахитбай Қулмуратов истеъфодаги майор Бахтиёр Айтмуратов билан.

Муаллиф олган сурат. Қорақалпоғистон Республикаси.

Тезкор ходимлар ҳаётидан

Инсон манфаатларини ҳимоя қилиш, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини қарор топтириш борасидаги ҳаракатлар билан бир қаторда жамиятда қонун устуворлиги ҳамда жиноятга жазо муқаррарлигини таъминлаш ички ишлар идоралари ходимларининг асосий вазифаларидан ҳисобланади. Тошкент вилояти ИИБ ЖК ва ТҚББ шахсий таркиби буни чуқур ҳис қилган ҳолда фаолият кўрсатмоқда.

Арзимасдек туюлган ҳолатлар ҳам баъзан оғир турдаги жиноятлар содир этилишига олиб келиши мумкин. Шунинг учун ҳар бир ҳолатни чуқур ўрганиб, уни юзага келтирган сабаб ва шароитларни тўғри баҳолаш тезкор ходимдан алоҳида синчковлик талаб этади. Таҳлилларга таяниб, ҳудуднинг ўзига хос хусусиятларини пухта ўзлаштирган ишқувларнинг ўз вазифасини удаллаши осон кечади.

- Ҳар бир ходим аввало жиноятчиликка қарши кескин курашиши лозим, - дейди вилоят ИИБ ЖК ва ТҚББ уюшган жиноятчиликка қарши кураш бўлими бошлиғи, подполковник Илҳом Нурматов. - Юз берган жиноятни «иссиқ изида» фош этиб, ўз вақтида айбдорларни аниқлаш эса жинойи ҳаракат жавобсиз қолмаслигини таъминлаш билан бирга халқимизнинг ички ишлар ходимларига нисбатан ишончли янада мустаҳкамлайди.

Мазкур бўлим ходимларининг тезкор ва синчковлик билан олиб бораётган фаолияти натижасида жиноятлар фош этилишига эришилмоқда.

- Тошкент вилояти қўшни мамлакатлар билан чегарадош ҳудуд ҳисобланади. Шу боис ҳам моддий-товар бойликларнинг четдан ноқону-

ний равишда юртимизга кириб келишининг олдини олиш ва Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг тегишли ҳужжатларсиз қўшни давлатларга олиб ўтилишига қарши кураш борасида зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқилган ҳолда хизмат ташкил этилган, - дейди сўзини давом эттириб подполковник И. Нурматов.

НОҚОНУНИЙ ИШ — КЕЛТИРАР ТАШВИШ

Мамлакатимизда олиб борилаётган иқтисодий ислохотлар натижасида аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи шахсларга кенг имкониятлар яратишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бироқ шунга қарамай айрим юртдошларимизнинг мавжуд тартиб-қоидаларни четлаб ўтган ҳолда мўмай даромад орттиришга бўлган уринишлари афсуски, учраб туради.

Вилоят ИИБ ЖК ва ТҚББ ходимлари томонидан вилоятнинг Ўртачириқ тумани ҳудудида тунги хизмат пайтида Тошкент шаҳри томонга ҳара-

катланиб кетаётган «КамАЗ – 53212» русумли юк машинаси тўхтатилиб, текширилди. Ҳайдовчи К. Шерзод автомашинага тегишли бўлган ҳужжатлардан фақатгина транспорт воситасини қайд этиш гувоҳномасининга тақдим эта олди. Қолган ҳужжатлар эса тўлиқ эмасди. Автообиль юкхонаси қўздан кеңирилганда нархи 18 миллион сўмини ташкил этган катта микродоғди цитрусли мевалар борлиги аниқланди.

Янгийўл туманида ўтказилган тадбир жараёнида Чаманзор маҳалласида яшовчи А. Шухратнинг гаражида чет элда ишлаб чиқарилган, умумий нархи 30 миллион сўм бўлган ҳар хил турдаги шоколадлар ноқонуний равишда сақлаб келинаётгани ошқор бўлди. Суриштирувлар натижасида ушбу маҳсулотлар Бекобод туманининг Марказ маҳалласида яшовчи И. Зайнабга тегишли эканлиги, уларни қўшни Тожикистон Республикасидан айланма йўллар орқали олиб ўтганлиги аниқланди.

Олмалик шаҳрининг 52-кичиқ туманида яшовчи Н. Фахриддин тегишли идоралар рўйхатида бўлмаган ПМ русумли тўппонча, унинг махсус овоз пасаитиригчи мосламаси ҳамда 5 дона ўқларини П. Александрга 7 минг АҚШ долларига сотмоқчи бўлган пайтда қўлга олинди.

Бундай мисоллар яна келтириш мумкин. Ходимлар зиммаларидаги вазифаларни удалаш учун фидойилик намуналарини кўрсатаверадилар.

Хуриш РЎЗИЕВ. Тошкент вилояти.

Маърифат дарси

МАҲАЛЛА – ТАРБИЯ МАСКАНИ

«Маҳалла» атамаси арабча сўз бўлиб, «ўрин – жой, макон» маъносини англатади. У турли минтакаларда маҳаллот (жой), гузар, жамоа, элат номларида атаб келинган. Маҳаллалар Ўзбекистоннинг муайян тарихий шароитларида, асрлар давомида шаклланиб, фаолият кўрсатётган, аҳоли яшайдиган маъмурий-худудий birlik, уюшма сифатида шаклланган. Маҳаллаларнинг кўп минг йиллик тарихга эга эканлиги, айниқса соҳибқирон бобомиз Амир Темур даврида раванқ толгани ҳақида маълумотлар жуда кўп. Алишер Навоий ўзининг «Хайрат ул – аброр» асариде маҳаллани «Маҳалла шаҳар ичидеги шаҳарча» дег деб таърифлаган.

камчиликлар умуммаҳалла аҳлиники ҳисобланади. Бу борада Юртбошимиз: «Маълумки, азалдан ўзбек маҳаллалари чинакам миллий қадриятлар маскани бўлиб келади. Ўзаро меҳр-оқибат, аҳиллик ва тотувлик, эҳтиёманд, ёрдамга муҳтож кимсалар ҳолидан хабар олиш, етим-есирларнинг бошини силлаш, туй-томоша, хашар ва маъракалари кўпчилик билан бамаънаҳад ўтказиш, яхши кунда ҳақиқатан ҳам бирга бўлиш каби халқимизга хос урф-одат ва анъаналар авваламбор маҳалла муҳитида шаклланган ва ривожланган. Биз «Маҳалла – ҳам ота, ҳам она» деган ҳикматли нақлни ана шу ҳаётий ҳақиқатнинг ифодаси сифатида қабул қила-

юзасидан таълим муассасалари билан ҳамкорлик қилади», – дейилган. Бу борадаги вазифалар Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси ҳамкорликда тайёрлаган ва қабул қилинган «Ўқувчиларнинг тарбиялашда оила, маҳалла, мактаб ҳамкорлиги» Концепциясида аниқ белгилаб берилган. Айниқса, оила билан маҳалла аҳлининг ҳамкорлигини яхши йўлга қўйиш болалар ва ўсмирлар орасида тартиб-бузарлик, ўрилик, танга жароҳат етказиш, номусга тажовуз қилиш, гиёҳвандлик ва шунга ўхшаш маиший бузуқликлар билан шуғулланишнинг олдини олишда маъруз ҳужжат муҳим

ла, жамият гуллаб-яшнади, ривожланиди, дунёга танилади. Ҳамкорликда ишлаб чиқилган Концепцияда ёшлар тарбиясида маҳалланинг вазифалари куйидагича белгиланган: Маҳалла фаоллари томонидан таълим муассасалари билан биргаликда таълим-тарбия жараёнида амалда оширилиши керак бўлган масалаларни муҳофиза қилишда қатнашиш ва оқилона ечимлар топишда фаоллик кўрсатиш; маҳалла ўз ҳудудидаги ижтимоий ва иқтисодий ёрдамга муҳтож оилаларни аниқлаб, уларни қўллаб-қувватлаш ва фарзандларнинг билим ҳамда тарбия олишларига бош-қош бўлиш; фарзандлари тарбиясига сал-

амалга ошириш борасида турли тадбирлар ташкил қилиш; «Республика миллий ғоя ва мафкура илмий – амалий маркази», «Республика маънавият тарғибот маркази», «Соғлом авлод учун», «Маҳалла», «Экосан», «Истеъдод», «Нуроний» жамғармалари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Оила» маркази, хотин-қизлар қўмиталари, турли жамиятлар, бирлашмалар ва ижодий уюшмаларнинг жойлардаги бўлинмаларини ёш авлодни миллий руҳда тарбиялаш ишига, муаммолар масалаларнинг ечимини топишга фаол жалб қилиш. Фарзандларига маънавий-ахлоқий тарбия беришда ижобий натижаларга эришадиган, намунали оилалар ҳаёт тажрибасини оммалаштиришга қаратилган тадбирлар ўтказиш; маҳаллада истиқомат қилаётган халқ усталари, санъаткорлар, зиёлилар ва барча ижод аҳлининг имкониятларидан фойдаланиб, турли тўғарақ ва «Устоз-шогирд» анъаналари орқали билим ҳамда касбга йўналтириш фаолиятини ташкил қилиш; бу жойдаги ишлаб чиқариш корхоналари томонидан маҳаллада истиқомат қилаётган ва моддий қийналган ёшлар учун иш жойлари квотасининг ажратилишига эришиш; ҳар бир ёш фуқарода Ўзбекистонга, унинг табиғатига муҳаббат, тарихига қизиқиш, маҳалла ободончилиги, аҳиллиги учун жавобгарлик руҳини шакллантириш; янги оила қураётган ёшларга оилани қуришдаги мақсадни англаб етишига, ўзаро муносабатларни йўлга қўйиш борасида билимлар бериш учун маҳалла қошида «психолог маслаҳатхона»ларини ташкил этиш; пуллик уй хизматларини ташкил этиш (энага, тарбиячи, репетитор), йўл-йўриқларини кўрсатиш;

Оилага ёрдам сифатида ижтимоий-психологик хизмат турларини ташкил этиш; бола тарбиясида муаммога дуч келган оилаларга педагогик-психологик маслаҳатлар беришни ташкил этиш; оилалар, ўсмирлар ва ёшлар дуч келган муаммоларни бартараф этиш учун маҳалла қошида «Ишонч» телефонлари ташкил этиш; ёшларга оилавий муносабатларда ижтимоий-психологик мулкит яратилиши ўргатиш; уларга ҳужжат ишларининг сир-синоатларини ўргатиш учун тўғарақлар ташкил этиш; айрим ёшлардаги шахсий муаммоларни ечишга, ёлғизликка боғланиб қолиш, ўз ҳаётидан қониқмаслик каби салбий ҳолатларни бартараф этишга қўллаб-қувватлаш; ҳуқуқбузарлик, жиноят қилишга мойил ва тарбияси «огир» бўлган воғая етмаганларни аниқлаб, ҳар хил тўғарақларга жалб этиш, маҳалла йиғини қарори билан фаоллардан мураббий бириктириш қабилар қиради. Бугунги кунда ёт ғоялар таъсири-

Суратда: Тошкент шаҳар Ҳамза тумани «Тарноқбоши» маҳалласи профилактика инспектори, катта лейтенант Шўҳрат Алимқулов маҳалла фаоллари даврасида. Шавкат ҚАҲҲАРОВ олган сурат.

Юртбошимизнинг «Юксак маънавият – енгилмас куч» асариде «...Қадимий номларда ота-боболаримизнинг ҳаёт ва тафаккур тарзи яққол ўз аксини топган. Масалан, Тошкентнинг Эски шаҳар қисмидаги Пичоқчилик, Чархчилик, Кўнчилик, Дегрезлик, Тақачи, Эгарчи, Ўқчи, Заргарлик, Парчабоф сингари маҳалла номлари бу ерда хунармандчилик нақадар ривожланганидан, халқимизнинг азалдан ўтқор ҳаёт кечириб, юксак маданий турмуш даражасига эга бўлганидан далолат беради...» – деб эътироф этилган.

Маҳалла кичик маъмурий ҳудуд бўлиши билан бирга, турмуш тарзи, қадриятлар, анъаналар, урф-одатлар умумийлиги билан боғланган кишилар жамоаси бирлиги бўлган. Тарихнинг турли босқичларида даврлар, тузумлар ўзгаришига қараб маҳалланинг вазифалари ҳам ўзгариб борган. Шунингдек, маҳалланинг асосий вазифалари – маросимларни биргаликда ўтказиш, ўз ҳудудида тартиб ўрнатиш, сақлаш ва ободончилик ишларини бажариш, ёш авлодни ижтимоий руҳда тарбиялаш, жамият ҳаётида тартиб сақлашни таъминлаш, барча анъанавий меъёрларнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатиш, урф-одатларга риоя қилишдан иборат бўлган. Унинг раҳбари (оқсоқоли) ҳудуддаги барча ободонлаштириш ишларини биргаликда хашар йўли билан амалга оширган.

Маҳаллалар ҳақида аниқроқ ёзма маълумотлар даҳалардаги қозилик дафтарларида, XIX асрнинг иккинчи ярмида эса русча нашрларда қайд этилган. Тошкент маҳаллалари тўғрисида Н.Г. Малицкий тарихий асарларни, васика, вақф ҳужжатларини ўрганиб шулар асосида ёзиб 1927 йилда чоп этган ва 1996 йили Усмон Қўчқор таржимасида нашр қилинган «Тошкент маҳалла ва мавзёлари» китобида келтирилган маълумотларга кўра, 1865 йили Тошкентда 140 та маҳалла бўлган. 1876 йилдаги Туркистон ўлкаси статистикаси йилномасида Н.А.Маевнинг «Осиё Тошкент» мақоласидаги маълумот бўйича Тошкентда 149 та маҳалла бўлгани таъкидланган ва номлари санаб ўтилган. Йиллар ўтгани сари шаҳар ва туманлар ҳудудида маҳаллалар сони ҳам кўпайиб бораверганини кузатиш мумкин. Эндиликда фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари давлат ва

маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи лавозимларида ишловчи аёлларни ижтимоий муҳофиза қилишни кучайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида», «Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш ва мустаҳкамлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида» ва бошқа бир қатор Фармонлари ҳамда «2007–2010 йилларда ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларни аниқ ижтимоий муҳофиза қилиш ва уларга ижтимоий хизмат кўрсатишни янада кучайтириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида»-ги Қарорларда маҳаллаларда маънавий-маърифий, тарбиявий ишларни амалга оширишнинг долзарблиги эътироф этилди.

Маҳаллада инсонлар бир-бирлари билан ака-ўка, опа-сингил, биродар бўлиб, ҳар бир ҳонадондаги туй-маъракаи худди узлариникидай билиб ўтказишлари, ёшлар тарбиясига ҳам барча маҳалла аҳли масъул, ютуқ ва

тарбия воситасига айланган. Маҳалланинг устуниги шундаки, бу ерда кўп йиллар давомида бирга яшаган, бир-бирини билган, синган, таниган кишилар истиқомат қилади. Улар ҳар бир оилаларда муҳити ва ҳар бир бола тарбиясини, ота-онанинг маҳаллада тутган ўрни ва обрў-эътиборини ҳамда оиланинг мавқе-имкониятларини яхши билишади.

Боланинг қандай инсон бўлиб етишувини ота-она тарбияси ва атрофдагиларнинг таъсирига боғлиқ. У ёшлиқдан ота-онани, ўртоқлари, шу ердаги кишилардан маънавий озиқ олади, уларга тақдир қилади, кўпгина урф-одатларни, ҳулқ-оқибатини ўзлаштиради. Бола тарбиясида унинг ёш жашарига, руҳият ва тушунчасига, феъл-атворига алоҳида аҳамият бериш зарурдир.

Хуллас, тарбия ишларини ҳамкорликда олиб бориш доимо ижобий натижа берган. Унинг ўз вақтида, етарли даражада берилиши оиланинг тинчлиги, хотиржамлигидир. Ҳар бир оила бахтли бўлса, маҳал-

бий таъсир кўрсатувчи ота-оналарни аниқлаб, маҳалла йиғинларида муҳофиза қилиб жамоатчилик таъсирини ўтказиш, лозим ҳолларда улар билан тегшли профилактик тадбирларни олиб бориш мақсадида фаоллардан бирини маҳалла қарори билан оталиққа олиш ёки қонун доирасида чоралар кўриш; ўз ҳудудидаги таълим муассасаларига иқтисодий ва ижтимоий ёрдам кўрсатилишини қўллаб-қувватлаш; ота-оналар орқали болаларнинг ташаббускорлик, меҳнатсеварлик, миллий гурур, ватанпарварлик, миллий одоб, байналмилаллик каби хислатларга ўргатиши ҳар томонлама рағбатлантириш; ёшлар шуғурига аждодларимизнинг тарбиявий ўғитларини сингдириб боришга жамоатчиликни сафарбар қилиш; нотинч оилаларни аниқлаш ва уларда содир этилиши мумкин бўлган келишмовчилик ҳамда низоларнинг олдини олиш; маҳаллада миллий давлатчилик ва мафкура ғояларини, республикамизда иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда эришилган ютуқлар тарғиботини

га тушиб, билиб-билмай қадам бошқаришнинг аҳлиники ҳисобланади. Бу борада Юртбошимиз: «Маълумки, азалдан ўзбек маҳаллалари чинакам миллий қадриятлар маскани бўлиб келади. Ўзаро меҳр-оқибат, аҳиллик ва тотувлик, эҳтиёманд, ёрдамга муҳтож кимсалар ҳолидан хабар олиш, етим-есирларнинг бошини силлаш, туй-томоша, хашар ва маъракалари кўпчилик билан бамаънаҳад ўтказиш, яхши кунда ҳақиқатан ҳам бирга бўлиш каби халқимизга хос урф-одат ва анъаналар авваламбор маҳалла муҳитида шаклланган ва ривожланган. Биз «Маҳалла – ҳам ота, ҳам она» деган ҳикматли нақлни ана шу ҳаётий ҳақиқатнинг ифодаси сифатида қабул қила-

Юртбошимизнинг «Юксак маънавият – енгилмас куч» асариде «...Қадимий номларда ота-боболаримизнинг ҳаёт ва тафаккур тарзи яққол ўз аксини топган. Масалан, Тошкентнинг Эски шаҳар қисмидаги Пичоқчилик, Чархчилик, Кўнчилик, Дегрезлик, Тақачи, Эгарчи, Ўқчи, Заргарлик, Парчабоф сингари маҳалла номлари бу ерда хунармандчилик нақадар ривожланганидан, халқимизнинг азалдан ўтқор ҳаёт кечириб, юксак маданий турмуш даражасига эга бўлганидан далолат беради...» – деб эътироф этилган.

Маҳалла кичик маъмурий ҳудуд бўлиши билан бирга, турмуш тарзи, қадриятлар, анъаналар, урф-одатлар умумийлиги билан боғланган кишилар жамоаси бирлиги бўлган. Тарихнинг турли босқичларида даврлар, тузумлар ўзгаришига қараб маҳалланинг вазифалари ҳам ўзгариб борган. Шунингдек, маҳалланинг асосий вазифалари – маросимларни биргаликда ўтказиш, ўз ҳудудида тартиб ўрнатиш, сақлаш ва ободончилик ишларини бажариш, ёш авлодни ижтимоий руҳда тарбиялаш, жамият ҳаётида тартиб сақлашни таъминлаш, барча анъанавий меъёрларнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатиш, урф-одатларга риоя қилишдан иборат бўлган. Унинг раҳбари (оқсоқоли) ҳудуддаги барча ободонлаштириш ишларини биргаликда хашар йўли билан амалга оширган.

Маҳаллада инсонлар бир-бирлари билан ака-ўка, опа-сингил, биродар бўлиб, ҳар бир ҳонадондаги туй-маъракаи худди узлариникидай билиб ўтказишлари, ёшлар тарбиясига ҳам барча маҳалла аҳли масъул, ютуқ ва тарбия воситасига айланган. Маҳалланинг устуниги шундаки, бу ерда кўп йиллар давомида бирга яшаган, бир-бирини билган, синган, таниган кишилар истиқомат қилади. Улар ҳар бир оилаларда муҳити ва ҳар бир бола тарбиясини, ота-онанинг маҳаллада тутган ўрни ва обрў-эътиборини ҳамда оиланинг мавқе-имкониятларини яхши билишади.

Боланинг қандай инсон бўлиб етишувини ота-она тарбияси ва атрофдагиларнинг таъсирига боғлиқ. У ёшлиқдан ота-онани, ўртоқлари, шу ердаги кишилардан маънавий озиқ олади, уларга тақдир қилади, кўпгина урф-одатларни, ҳулқ-оқибатини ўзлаштиради. Бола тарбиясида унинг ёш жашарига, руҳият ва тушунчасига, феъл-атворига алоҳида аҳамият бериш зарурдир. Хуллас, тарбия ишларини ҳамкорликда олиб бориш доимо ижобий натижа берган. Унинг ўз вақтида, етарли даражада берилиши оиланинг тинчлиги, хотиржамлигидир. Ҳар бир оила бахтли бўлса, маҳал-

Юксак мукофот соҳиблари

МОҲИР МУТАХАССИС, МЕҲРИБОН АЁЛ

Бугунги кунда ички ишлар идораларида эркаклар билан бир сафда юзлаб хотин-қизлар ҳам хизмат қилмоқда. Улар аёллик вазифаларини ҳам, зиммаларидаги масъулиятли ишларни ҳам аъло даражада бажаришмоқда. Қуйида шундайлардан бири – Андижон вилояти ИИБ Ахборот маркази катта инспектори, катта сержант Муқаддас Мамадалиева ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Муқаддас Андижон шаҳрида серфарзанд оилада туғилди. Отаси эрта ҳаётдан кўз юмган, рўзгор ташвиши онасининг елкасига тушди. Башоратхон опа тўрт фарзандни оқ ювиб, оқ тараб воғая етказди. Улар ўқимасли бўлишлари, керакли касб-хунар эгаллашлари учун бор куч-ғайратини сарфлади. Муқаддас енгил сонаот техникумини тугаллаган, аввалига маиший хизмат соҳасида меҳнат қилди. 1993 йилда уни Андижон вилояти ИИБ хорижга чиқиш, келиш ва фуқароликни расмийлаштириш бўлимига ишга тақлиф этилди. Бу ерда иш юритувчи вазифасида ишлаб туриб, Андижон муҳандислик-иқтисодий институтида сирдан таҳсил олди. Олий маълумотли бўлган «катта сержант» махсус унвони берилиб, вилоят ИИБ ШТБХга ўтказил-

ди. 2007 йилда катта сержант М. Мамадалиева вилоят ИИБ Ахборот маркази инспектори этиб тайинланди. Катта сержант Мамадалиева зиммасидаги вазифаларни ҳамisha талаб даражасида уқдайди, – дейди вилоят ИИБ Ахборот маркази бошлигининг ўринбосари, подполковник Муроджон Сотволдиев. – Утган йиллар мобайнида у ҳужжатлар устида ишлаш борасида бой тажриба тўплади. Шунинг учун иш фаолиятида ишомашароликка, чалқашликларга йўл қўймайди. Берилган топшириқларни ҳамisha ўз вақтида, аниқ ва тўлиқ бажаради. Муқаддаснинг табиятан жуда куйинчак. Ҳаммага ёрдам беришга ҳаракат қилади. Ҳар қандай одамнинг кўнглига йўл топа олади. Шунинг учун ҳам жамоадолларни уни яхши кўришади, ҳурмат қилишади.

Киргизистон Республикаси жанубида содир этилган фожиали воқеалар оқибатида жабр чеқканларга инсонларварлик ёрдами кўрсатиш чоғида М. Мамадалиева бошқа ҳамкасблари қатори Марҳамат туманида жойлашган лагерь ҳудудида жамоат тартибини сақлашга ўз хиссасини қўшди. – Жабр чеқканларнинг вақтин-

ча яшаши учун бу ерда барча шароитлар яратилган эди, – дея ҳикоя қилади катта сержант М. Мамадалиева. – Улар уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланди, эҳтиёж сезганларга тиббий хизмат кўрсатилди. Бир кун шом пайти кекса аёл ёнимга келиб, келини ва неварасини топа олмаётганини айтди. Суриштириб кўрсам, огир руҳий кечинмаларни бошидан кечиргани учун қайси палаткада яшагани эслолмаётган экан. Хуллас, келини билан неварасининг исмларини зўра эслади. Уни тиббий пунктга бошлаб бердим. Юз берган воқеа ҳақида лагерь бошлиғи подполковник И. Режавалиева ахборот бердим. У овоз кўчатиригич орқали аёлнинг яқинларига мурожаат қилди. Шу тарихда оила аъзолари тезда ўзаро топшишди.

Лагерьда вақтинча паноҳ топганларнинг аксарияти уйларига қайтишадиганда кўзларига ёш олиб Ўзбекистон ҳукуматидаги кўрсатилган гамқурилик, эътибор учун миннатдорлик билдиришди. – Мен ўз касбининг жуда севаман, – дея гапига давом этади Муқаддасхон. – Ҳаётда ўз ўрнини топинганим беҳад бахтиёрман. Соҳанинг сир-асроларини ўргатганлари учун устозларим подполковниклар Азиз Холдоров, Исроилжон Юсупов, майорлар Зоҳид Ақромов ва Дилором Ашуровадан бир умр миннатдорман. Халқимизга хос инсонпарварлик, бағрикенглик ва меҳр-мурувват фазилатларини намойён этгани, кўмакка муҳтож бўлган инсонларга ҳар томонлама берад ёрдам кўрсатиш йўлида фидойиларча хизмат қилгани, юртимизда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш ишига муносиб хисса қўшгани учун Андижон вилояти ИИБ Ахборот маркази катта инспектори, катта сержант Муқаддас Мамадалиева Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармониға мувофиқ «Содиқ хизматлари учун» медали билан тақдирланди. **Борис КЛЕЙМАН, ўз муҳбиримиз.** Андижон вилояти. Суратда: катта сержант М. Мамадалиева.

Мулоҳаза

КИТОБНИНГ АФЗАЛЛИГИ

уни ҳеч нарсаға алмашиб бўлмайди

Бугунги кунда ёшларнинг китобга бўлган эътибори анча сусайгани сезилмоқда. Чунки интернет орқали китобдаги барча маълумот олишни улфар афзал кўришмоқда. Бироқ интернет ҳаётимизнинг бир бўлагига айланиб қолди, десак муволаға бўлмайди. Бир зумда барча қизиқтирган ва исталган маълумотни бу ердан олиш мумкин. Бундан ташқари унинг афзаллик томонлари шундаки, агар бирор бир информацияга эга бўлиш мақсадида кидирув белгисини боссангиз, ундан нафақат ўзингиз излаган нарсаларни, балки бошқа маълумотларни ҳам топасиз. Аммо бу интернетдан ўсириллар ҳам эркин фойдаланишлари керак дегани эмас. Чунки юқорида таъкидланганидек, излаган маълумот

билан қўшилиб, бошқа бир ёт маълумотлар ҳам намойён буларкан. Бу эса воғая етмаган ёшлар руҳиятига, тарбиясига сезиларли таъсирини кўрсатмай қолмайди, албатта. Интернетдан фойдаланмасликнинг иложи йўқ, бироқ унинг салбий томонларини ҳам инкор эта олмаимиз. Ҳўш, нима қилмоқ керак? Нега ёшлар китобдан кўра кўпроқ интернетга қизиқадилар? Бу борада Юнус Ражабий номидаги педагогика коллежи ўқитувчиси Марҳамат Усмонова шундай дейди: – Китоб ўқиш жараёнида ўқувчи бевосита тасаввур қилиш орқали ҳам ўша маълумотга эга бўлади, дунёқараши кенгайди. Энг асосийси, ўқиш жараёнида ўқувчи бошқа бир салбий маълумотлар билан чалғимайди. Интернетдан фойдаланиш пайтида эса бола-

римиз экранда чиқиб келаётган ҳаёсий суратлар-у, видеороликларни кўриб, узларининг интернетга нима мақсадда кирганликларини ҳам унутадилар. Тўғри, бугунги кунда интернетнинг қулай ва афзаллик томонлари бор. Унинг салбий томонлари эса муаммоларни келтириб чиқаради. Шунинг учун ёшларнинг маънавиятини ўстиришга алоҳида эътибор бериш керак. Бунинг биринчи йўли уларнинг китобга бўлган қизиқишини ошириш, салбий ғоялар эса қалб қўзини кўр қилиб қўйиши мумкинлигини тушунтиришдан эринмаслигимиз лозим. Бу долзарб муаммонинг ечимини ота-оналар билан мактаб ўқитувчилари, маҳалладошлар биргаликда ҳал этишса, ёшлар қалбида китобга, мулоаага муҳаббат хисси янада кенг шаклланади. **Моҳчиҳра ЭШМИРЗАЕВА.**

Жаҳон чемпионати

ХАЙР ЖАР, САЛОМ, БРАЗИЛИЯ!

Миллионлар ўйини - футболга ким қизиқмайди, дейсиз. Бу аjoyиб спорт тури ишқибозларга олам-олам қувонч, кўтаринчилик ҳада қилиши билан ажралиб туради. Мана, ҳаш-паш дегунча катта футбол байрами - жаҳон чемпионати - 2010 бахслари ортда қолди. Тўрт йил орзиқиб, антикиб кутган кунлар бир зумда ўтиб кетди. Айтиш жоизки, бундай нуфузли мусобақа Африка қитъасида илк бор ташкил этилган бўлса-да, уни Жанубий Африка Республикаси юқори савияда ўтказди. Футбол бўйича XIX жаҳон чемпионати олдингиларидан қолшиман ҳолда мазмунли ва мароқли спектаклларга бўлибди.

Кавани, Форлан, Янсен, Хедира-лар киритган голлар ҳисоби 2:3 га етказди ва германияликлар мундиалнинг бронза медалига сазовор бўлди. Таъкидлаш жоизки, бу галги мундиалда Уругвай терма жамоаси аjoyиб ўрин намоиш қилиб, мухлислар ишончини ҳақи равишда қозона олди. Мусобақа давомида Диего Форлан бешта, Луис Суарес эса учта гол киритди. Бевосита ҳал қилувчи учрашув - финалга тўхталадиган бўлсак, Испания ҳужумкор ўйнади, деб айта олаймиз. Бироқ ҳужумларни ташкил қилди. Галаба учун астойдил ҳаракат қилди. Дастлабки ҳавфли рефери Ховард Уэбб «тўполончи»ларни тинмасдан сариқ карточка билан жазолайверди. Хуллас, биринчи бўлимда мухлислар интиқлик билан кутган гол киритилмади. Иккала дарвоза дахлсизлиги сақланми қолди. Иккинчи бўлим ҳам Испания терма жамоаси ҳужумлари билан бошланди. Учрашувда анча фаол ҳаракат қилган Хави берган зарбага бироз аниқлик етишмаган бўлса, голландияликлар ҳам ҳавфли қарши ҳужумлар уюштирдилар. 62-дақиқада «учар

голландлар»да яшигина имкониет юзага келди. Снейдер томонидан узокдан ошириб берилган тўпни Роббен қийинчиликсиз қабул қилиб олди ва тезкорлик билан ҳимоячиларни доғда қолдирди. Икер Касильяс билан бирга-бир чиқиб борган ҳужумчи дарвоза томон зарба берди. Бироқ дарвозабоннинг аниқ ҳаракати испанияликлар жонига оро кирди. Орадан бироз вақт ўтиб Вильяда яши имкониет юзага келди. Унинг зарбасига ҳимоячилар тўсиқ бўла олди. 77-дақиқада бурчақдан узатилган тўпни Рамос боши билан голландияликлар дарвозасини нишонга олди. Бироқ бунда бироз аниқлик етишмади. Учрашувнинг асосий вақти тугашига санокли дақиқалар қолганида Роббен анча ҳавфли вазиетни юзага келтирди. Ҳимоячилардан анча чаққонроқ ҳаракат қилган футболчини Пуйол қўли билан тўхташиб қолдиришга ҳаракат қилди. Голландия терма жамоаси ҳужумчиси эса тўқтатишни истамади. Дарвозабон билан рубару чиққан футболчи уни алдаб ўта олди. Роббен ҳақамга ўз норозилигини билдирганида учрашув рефериси уни сариқ карточка билан сийлади. Қўшимча дақиқаларнинг биринчи бўлимида Испания терма жамоаси аъзолари бир қатор

FIFA WORLD CUP Brasil

хавфли ҳолатларни юзага келтирди. 110-дақиқада Иньестага нисбатан Хейтинга кўпол ҳаракат қилди ва иккинчи сариқ карточкани олиб майдонни тарк этди. Бир нафар футболчи кам бўлиб ҳаракат қилган голландлар ўйиннинг 116-дақиқасида Иньеста берган зарбани қайтаришга олмади - 1:0.

Шундай қилиб Виенета дель Боске шогирдлари футбол тарихида биринчи мартаба жаҳон чемпиони деган шарафли номга сазовор бўлишди. 2008 йилги Европа чемпионатида галаба қозонган Испания терма жамоаси жаҳонда тенгсиз бўлди. Испания ҳақи равишда галаба қозонди.

Ха, шундай қилиб ўтган ойнинг 11 июнида бошланган катта футбол байрами ниҳоясига етди. Бир ой мобайнида бу мусобақа миллионлаб мухлисларга гоҳ қувончи, гоҳ аламли дамларни ҳада қилди. Энди 2014 йил Бразилия яшил майдонларида бўлиб ўтадиган футбол бўйича жаҳон биринчилиги бахсларини соғиниб қолайми.

Азизжон ФАЙЗИЕВ.

Хотира турнири

БОКСНИНГ ЯНГИ ЮЛДУЗЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси ИИБ «Жар» спорт-соғломлаштириш мажмуасида профессионал бокс бўйича бўлиб ўтган турнир 1993-2009 йилларда ИИБ Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртига раҳбарлик қилган генерал-майор Ш. Ниёзов хотирасига бағишланди.

Ушбу турнир нафақат бокс усталири учун, балки Ш. Ниёзовнинг таниган, билганлар учун ҳам ўзига хос байрам бўлди. Хотира турнирида иштирок этган Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги масъул ходимлари, ИИБ Тошкент Олий ҳарбий техника билим юрти раҳбарияти, профессор-ўқитувчилари, шахсий таркиби ва курсантлари ҳамда генерал-майор Ш. Ниёзовнинг қадрдон дўстлари, қариндош-уруғлари қалбда чексиз ҳаёжон туйғуларни сезилиб турарди. Турнирни ИИБ Тошкент Олий ҳарбий техника билим юрти бошлигининг 1-ўринбосари, подполковник Екуб Сайдуллаев очиб берди ҳамда генерал-майор Шухрат Ниёзов эвазига юртининг содиқ фарзанди сифатида халқимиз қалбда ўчмас из қолдиргани, кўпга шогирдлар тарбиялаб юзага етказгани, шу боисдан ушбу турнирнинг муқаддас хотирасига бағишланганини айтиб ўтди. Мусобақалар чоғида ёнимда ўтирган Муъссар Наҳимовна Ниёзова кўз ёшларини тўхтата олмасди. Хойнаҳой, ўша лаҳзаларда унинг кўз олдидан Ш. Ниёзов билан бирга кечирган ҳаёти кино тасмасидек ўтган бўлса керак.

Турнир олдидан генерал-майор Ш. Ниёзовнинг ҳаёти йўлига бағишланган ҳужжатли фильм намоиши этилди, унинг хотираси ёдга олиниб, бир дақиқа сукут сақланди. Сўнг мусобақаларга старт берилди. Беллашувлари халқроқ тоифадаги ҳақамлар Ўзбекистон профессионал бокс федерацияси президенти Д. Эргашев ҳамда Н. Исмонов, Р. Наврузов, республика тоифасидаги ҳақамлар Р. Губанов, О. Курьяшов, Т. Адиллов ҳақамлик қилишди.

Биринчи беллашувда (69,855 кг. вазн тоифаси) андижонлик 26 ёшли Б. Юнусов профессионал боксда яқиндан қатнашаётганига қарамай виллоятдоши Э. Бозоров устидан ишонарли галабани кўлга киритди. Тўрт раунд давомида у тўхтовсиз ҳужумга ўтди. Рақибни асосан ҳимояни афзал билиб, унинг қарши ҳужумга ўтишга уринишлари қўзланган натижани бермади.

Андижонлик яна бир ёш боксчи Э. Фуломовнинг (90,719 кг. вазн тоифаси) профессионал боксдаги илк қиқиси ҳам муваффақиятли яқунланди. У ўз виллоятдоши Э. Раҳмоновни 2-раунднинг 2-дақиқасида техник нокаутга уратиб, галаба қозонди. Ун раунд давом этган сўнгги беллашув ниҳоятда кескин руда ўтди. Дастлабки дақиқаларда андижонлик А. Сотиболдиев (53,525 кг. вазн тоифаси) анча дадил жанг қилди. Аммо 5-раунддан устунлиқ тошкентлик Б. Абдурахмонов қўлига ўтди. У очқолар ҳисобига голиб чиқди ва энгил вазнда Ўзбекистон чемпиони белбоғининг соҳиби бўлди. Республикамикнинг 24 ёшли чемпиони Б. Абдурахмонов Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти 3-босқич талабаси.

Абдусуки, мен генерал-майор Ш. Ниёзовни танимас эдим, - дейди у. - Аммо генералнинг хотирасига бағишлаб шундай нуфузли турнир ўтказилаётганидан ҳам кўриниб турибдики, у аjoyиб инсон бўлган, узидан ёруғ из қолдирган. Узининг келгуси режаларимга тўхталадиган бўлсам, ҳам Ватанимизнинг содиқ, фидойи ўғлонлари хотирасига хурмат қилишарди. Бу инсон ўзининг ҳаётини аққол тасдигидир, - дейди Муъссар Ниёзова.

Кишини эслар экан, унинг хотираси ясайверарди, - дейди бокс бўйича жаҳон чемпиони, 1979 йилги Олимпия ўйинларининг кумуш медали соҳиби Руфат Рискиев. - Мен Шухрат Ниёзов билан ярим асрлик дўст, қадрдон эдим. Уни кўпга севишарди, хурмат қилишарди. Бу инсон ўзининг ҳаётини халқига, Ватанига хизмат қилишга бағишлади.

Надежда ЛИ. Суратда: хотира турниридан лавҳа. Шавкат ҚАҲҚОРОВ олган сурат.

Спортнинг турларида мухлислар ҳеч қачон гиромликни кеңиришмайди: айникса кураш ва миллионлар ўйини, яъни футболда бу нарсга аққол сезиларди. Шу боисдан оддий мухлис кураш ерга тегишини ва тўп дарвоза тўғрисида тушушини кутса, ҳақиқий томошабин эса спортнинг тирришқоқлиги ҳамда ҳақамнинг маҳоратини кузатади.

ЮРТИМИЗ ДОВРУҒИНИ ЖАҲОНГА ТАНИТАЯПТИ

Спортивнинг кўшган ҳиссаларини кўпнинг сонли мухлислар, жаҳон афкор омма-си узок вақт эслаб юрадиган бўлишди. Дастлаб Германияни, сўнг Голландияни Италия футболчиларини ва яна аллақанда жамоаларни баҳоратчилар аввалдан «чемпион бўлади» дейишганди. Бироқ учрашувларнинг мурасоси ўтгани-ю, ҳақамларнинг аниқ саъй-ҳаракати даъвогарларга аниқлик киритди. Ана шу мурасоси ўтган учрашувларда юртдошларимиз беш бор ҳақамлик қилиб, нафақат футбол бўйича ва техникаларини пухта билишини, балки ўзбекистонликларнинг тўғри, оқил, ҳалол ва софдиллик асосида иш олиб боришларини ҳам кўрсатди.

Тошкент халқаро аэропортида XIX жаҳон чемпионатида энг кучли ҳақамлар таркибидан жой олган ватандошларимиз Равшан Эрматов ҳамда Рафазль Илёсовларни кенг жамоатчилик олқишлари билан кўтирилиши. Карнай-сурнай садолари остида бошланиб кетган тадбир қувонч ва кутлаш, дил изҳорларига пай-васта бўлди. - Истиклол яратган эп-килар туйғайли, қолаверса, Ўзбекистонда тугайли, шу юртда умргузаронлик

қилаётганим билан фахрланаман, - дейди мундиалнинг энг кўп учрашувларида беш ҳақамлик қилган юртдошимиз Равшан Эрматов. - Давлатимиз раҳбари томонидан мамакатимизда спортга, энг аввало, футболни ривожлантиришга қаратилган улук даражадаги эътибор натижасида ёшларимиз, спортчиларимизни жаҳондагилар танишмоқда. Бундай эътиборни янада оқлаш бурчимиздир. Кези келганда, чемпионат жаъаёнида бизни кўллаб-қувватлаб турган барча мухлисларга, ҳамюртларимизга миннатдорчилик изҳор этиб, уларни яқин-

лашиб келаётган улук аёём - Мустақиллик байрами билан табриқлайман, - деди у. Мухтасар қилиб айтганда, мустақиллик йилларидаги сингари ҳеч қачон спортимиз ривожланиб, ёшларимиз четга танилманди. Энди эса барча турларда, халқаро майдонларда ёшлар юртимиз шарфини ҳимоя этиб, совринларни кўлга киритмоқда. Равшан Эрматов ва Рафазль Илёсовлар ҳам келажига янада порлок, элурт шаъни учун хушёр ҳамда масъулиятни бурчим деб билган ҳамюртларимиздандир. Абдусами ҚОДИРОВ.

ФОРЛАН - ОЛТИН ТЎП СОҲИБИ

Уругвай терма жамоаси ва Мадриднинг «Атлетико» клуби ҳужумчиси Диего Форлан футбол бўйича 2010 йилги жаҳон чемпионатининг «Энг яхши футболчиси» деб топилди ва олтин тўпни кўлга киритди. Бу номига эришишда уругвайлик ҳужумчи Уэсли Снейдер (Голландия) ва Давид Вилья (Испания)ларни ортда қолдирди. Форлан Уругвай терма жамоаси учрашувларида жами беш мартаба рақиб дарвозасини ишғол қилишга муваффақ бўлди. Журналистлар сўрови асосида уругвайлик футболчи жами овознинг 23,4 фоизини кўлга киритди. Голландия терма жамоаси ярим ҳимоячиси Снейдер 21,8 фоиз овоз тўплаган бўлса, Давид Вильяга 16,9 фоиз овоз берилди.

Шунингдек, бу номига даъвогарлар орасида аввалроқ испаниялик Андрес Иньеста, Хави ва Давид Вилья, голландиялик Уэсли Снейдер ва Арвен Роббен, германиялик Бастиян Швайнштайгер ҳамда Месут Ўзил, Лионель Мессо (Аргентина), Асамоа Гьян (Гана) лар кўрсатиб ўтилганди.

ОЛТИН БУТСА КИМНИКИ?

Маълумки, олтин бутса мусобақада дарвозага энг кўп гол киритган футболчига берилади. Агар икки ёки ундан ортик футболчиларнинг киритган голлари сони тенг бўлиб қолса, унда ҳар бир футболчининг голларга кўмаклашгани (ассистентлик) ҳисобга олинади.

Жанубий Африка Республикаси яшил майдонларида кенган мурасосида беллашувларда тўрт нафар футболчи 5 тадан гол киритишга муваффақ бўлишди. Булар - Давид Вилья (Испания), Томас Мюллер (Германия), Уэсли Снейдер (Голландия), Диего Форлан (Уругвай). Фолб-лик эса Германия терма жамоасининг 20 ёшли футболчиси Томас Мюллерга насиб этди. У 5 та гол уриб, 3 та ассистентлик қилган. Кейинги ўринларни Давид Вилья ва Уэсли Снейдерлар банд этишди.

КАСИЛЬЯС - ЭНГ ЯХШИ ДАРВОЗАБОН

Испания терма жамоаси дарвозабони Икер Касильяс жаҳон биринчилиги мусобақасининг «Энг яхши дарвозабони» номинациясини кўлга киритди. Моҳир дарвозабон мусобақа давомида ўз дарвозасига икки мартаба тўп ўтказиб юборди. Уни швейцариялик Фернандес ва чилилик Парагвай терма жамоаси билан бўлган чорак финал учрашувларида Оскар Кордозо томонидан амалга оширилган пенальтини ҳам қайтаришга муваффақ бўлди. Финалда эса голландиялик футболчи Арвен Роббен билан бўлган «олишув»да голиб бўлди.

ЯНА МЮЛЛЕР

Германия терма жамоаси аъзоси ҳамда «Бавария»нинг йиғирма ёшли футболчиси Томас Мюллер мусобақанинг «Энг яхши ёш футболчиси» деб топилди. Эслатиб ўтамиз, 2006 йилги жаҳон чемпионатида ҳам германияликлар шундай номга сазовор бўлишганди. Унда Лукас Подольски ийгирига бер ёшида «Энг яхши ёш футболчи» деб эътироф этилганди. Ф. АЗИЗОВ.

Табриқлаймиз!

Самарқанд виллояти Иштихон тумани ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлини маси ходими, сержант Музаффар ШОДМОНОВНИ тугайган куни билан самимий табриқлаймиз. Унга узок умр, бахт-саолат, хизматларида эса зафар ёр бўлишини тилаймиз. Доим соғ-саломат бўлиб юрсинлар.

Қашқадарё виллояти Миришкор тумани ИИБ ЙХХ туруҳи катта инспектори, катта сержант ШОДМОНОВ АВАЗОВНИ тугайган куни билан табриқлаймиз. Қадрли дўстимизга узок умр, сўхат-саломатлик, оилавий тўтувлик, келгуси фаолиятли улан ютуқлар тилаймиз. Дўстлари номидан Ақбар.

Саломатлик сабоқлари

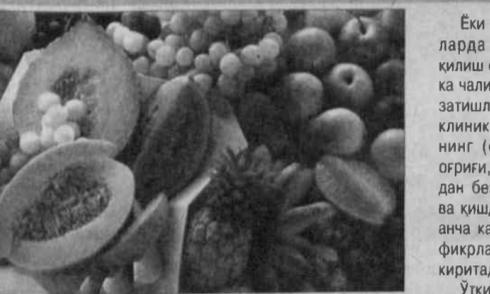
Машҳур фойласуфлардан бири: «Касалликларнинг аксарияти ташқаридан келмайди, у бизнинг нафсимизда ва ўзимизда бўлади, - деган экан. Меҳнат таътига чиқиб, дам олиш тадориғини кўраётган Анварнинг мўлжаллаган режалари бир талай эди. Аммо уларнинг бирортаси рўйга чиқмади. Нафсига эрк бериб, овқатланиш тартибини бузганлиги учун ҳам шифокорлар кўмағида базўр ҳаёти сақлаб қолди. Ташхис натижалари эса бир неча хил мева-чеваларни аралаштириб еганликдан ташқари, ичакларда сурункали шамоллаш туйғайли инфекция ташганлигини кўрсатди.

Аслида инсон организми ҳам заводдаги дастгоҳга ўхшайди. Унинг бирор қисми бузилса, токи мутахассис тузатмагунча ишламайди. У-ку инсонга қарам нарсга, аммо нега аксарият одамлар ўз соғлигини ўйламайди, ҳаёти учун қайғурмайди. Яқинда марказий поликлиникага ўрта ёшлардаги киши келиб, ошқозон ва ички организмни безовта қилаётганидан арз қилди. Текшириб қўрилганда ўткир ичак касаллиги қалинганлиги маълум бўлди. Саломатлик учун ҳавфли бўлган бу хасталик бир неча ой

ЎТКИР ИЧАК ИНФЕКЦИЯСИ У ҚАНДАЙ ПАЙДО БЎЛАДИ?

олдин бошланган. Аммо бемор ўтиб кетади, деган фикрда ҳар кун 100 грамм спиртли ичимлик ичиб ўз-ўзини даволамочки бўлган. Натижада инфекция кучайиб, уни оғир аҳволга солиб қўйган. Хўш, ўткир ичак инфекцияси қаердан келиб чиқади? Маълумки, ҳозир

ез чилласи. Инсон танаси совуқ ва яхна ичимликларига мойиллиги кучли бўлган пайт. Боз устига, минглаб юртдошларимиз тижорат, саёҳат ва хизмат сафарлари билан турли жойларда юришади. Аёнки, иссиқ шароитда ҳар қандай киши чанқоч ҳосил бўлган, биринчи галда дуч келган

ёки мева-чеваларни ҳам кўп ҳолларда қўл учидан ювиб истеъмол қилиш оқибатида организм касалликка чалинади. Кейинги йиллардаги кузатишлар шуни кўрсатмоқда, поликлиникага мурожаат қилаётганларнинг (ёз ойларида) аксарияти ич оғриғи, ошқозон-ичак хасталикларидан безовталанишмоқда. Куз, баҳор ва қишда эса бундай беморлар сони анча камаяди. Мана шунинг ўзи ҳам фикрларимизга бирмунча ойдинлик киритади. Ўткир ичак инфекциясининг ёмон хислати шундаки, у бошқа хасталиклардан фарқли ўлароқ, вақтида даво-ланиб олди олинмаса, узок давом этади ва инсон саломатлигини ўта ҳавфли ҳолатга олиб келиши ҳам мумкин. Яна бир гап: кўпчилик кишилар шуурида спиртли ичимликлар билан ошқозон-ичакларни тозаллаб ташласа

бўлади, деган тушунча борлиги сир эмас. Ҳолбуки, алкоғол ичимлиги тозаллаш ўрнига қўшимча ҳавфни туғдиради, оғриқни кучайтиради ва соғломлаштириш жараёнини орқага суради. Бундай дардга чалинмаслик учун аввало нафони тийиш ва сўнгра қўл мева, сабзавот, салатларни меъёрида тозаллаб истеъмол қилиш, шунингдек, ишонарсиз гўшт ҳамда сут-қатиқ маҳсулотларини олмаслик лозим. Бундан ташқари қайнатилмаган ёки қадокланмаган сувни, айникса, ёз ойлари чанқаган пайтда ичмаслик тавсия қилинади. Энг асосийси, ўткир ичак инфекцияси ва бошқа хасталиклардан безовталанган киши зудлик билан шифокорга мурожаат қилиб, унинг тавсиясига қўра зарур бўлганда шифохонгада ёки уй шароитида ҳам назорат остида даво-ланишга мақсадли мувофиқдир. Шунингдек, бундай хасталикни даволаш жараёнида парҳазга аҳамият қаратиш, ўта ёғли, тез ҳазим бўлмайдиган таомлар ва спиртли ичимликлардан сақланиш даркор. Наталия АГАСИЕВА, Республика ИИБ Марказий поликлиникасининг юкумли касалликлар шифокори.

Хукм ўқилди

Туямўйин каналига балиқ тутиш учун борган кишилардан бири соҳил бўйидаги тошларга илиниб турган қопларга кўзи тушди-ю, ичидаги нарсаларни билишга қизиқиб қолди. У шоганча пастга тушиб, қопларга яқинлашди. Аммо димоғига урилган бадбўй хиддан нафаси қайтиб кетди. «Ниманинг ҳиди бу? Наҳотки одам ўлдиришган бўлса? - хаёлидан ўтказди у. - Бу ҳақда ички ишлар бўлимига хабар бериш керак». Шундай қилди ҳам.

Воқеа жойига етиб келган тезкор гуруҳ аъзолари қопларни қирғоққа олиб чиқиб оца бошлашди. Биринчи қолда одам танасининг оёқ-қўллари, иккинчисиде эса гавада қисми бор эди. Ички ишлар ходимлари зудлик билан жиноятга алоқадор бўлган далилий ашёларни тўплаган киришди. Мурданинг шахсини аниқлаш эса унчалик осон кечмади. Чунки бу кимсанинг ўлдирилганига уч ойга яқин вақт ўтган эди. Тезкор тадбирлар ҳамда суриштирувлар давом эттирилди. Эртаси кун кечқурун мурданинг шахсига оид маълумот тайёр бўлди. Ҳазорасп тумани ИИБ бошлиғи, подполковник Равшан Пирматов хизмат хонасига тақлиф қилинган ЖҚ ва УЖҚКБ ходимларини марҳумнинг қисқача таржimai ҳоли билан таништирди:

— Эрназаров Мадамин Матниёзович, 1974 йил 20 август кунин Ҳазорасп туманидаги Ошвар қишлоғида туғилган. Миллати ўзбек. Оилали, бир нафар фарзанди бор. Муқаддам судланмаган. Вақтинча ишсиз. Марҳум ҳақидаги қисқача маълумот шу. Ҳуш, Мадаминнинг бу қадар ваҳшийларча ўлдирилишига сабаб нима? Наҳотки воқеани ҳеч ким кўрмаган? Марҳум кимлар билан яқин алоқада бўлган? Қариндош-уруғлари ким ва улар билан муносабати қандай? Хуллас,

қотиллик билан боғлиқ барча саволларга жавоб топишимиз керак. Жиноят кидирув ва ушоган жиноятчиликка қарши курашиш бўлими катта тезкор вақили, майор Мақсудбек Қурёзов, ҳозироқ марҳумнинг турмуш ўртоғи билан учрашиб, оилавий аҳолини ўрганиб чиқинг! Балки бу сўхбат қотилликка оидлик киритар?

Орадан маълум вақт ўтгач, майор Мақсудбек Қурёзов марҳумнинг турмуш ўртоғи Ольга Голованова яшаётган хонадон эшигини қочди. Эрининг ваҳшийларча ўлдирилган тунда чукур қайиғга тушган Ольга қотилликни оидинлаштирувчи бирор бир воқеани эслолмади.

— Турмуш ўртоғингиз билан келишолмай юрган ёки унга нисбатан ёмон муносабатда бўлган кишиларни биласизми?

Узоқ хаёлга толган Ольга йўқ, дегандек бош чайқади.

— Эрингизнинг гоийб бўлганига уч ой бўлапти. Нега бу ҳақда ички ишлар бўлимига хабар қилмадингиз?

— Қайтиб келар, деб ўйлагандим.

Майор кўни-қўшнilar билан ҳам сўхбатлашиб чиқди. Улар эр-хотиннинг тез-тез спиритли ичимлик истеъмол қилгани, натижада оилавий келишмовчиликлар бўлиб турганини айтишди. Ушбу сўхбатдан қониқмаган майор Мақсудбек Қурёзов марҳумнинг акасиникига таширф буюрди.

— Ҳа, у туғишган одам бўлади, — кўзига ёш олдди Жангир Матниёзов.

— Охири марта уни қачон кўргансиз? — сўради майор М. Қурёзов.

— Бундан икки ой муқаддам яқинларимизнинг тўйида учрашиб қолиб сўхбатлашиб ўтирдик. Аммо унда шубҳали бирор бир хатти-ҳаракат сезмадим.

«Демак қотиллик пухта режа бўйича амалга оширилган, — йўл-йўлакай

хаёлга толди катта тезкор вақил. — Қолаверса, одам танасини булақларга ажратиш хар кимнинг ҳам қўлидан келавермайти. Ҳуш, шундай экан, бу қотилликни ким содир қилган? Жиноятчи қарда?

Майор Мақсудбек Қурёзовнинг боши қотди. Саволларнинг ҳамон жавобсиз қолдиши ички ишлар ходимлари ишини анча қийинлаштирди. Вилоят ҳудудида қотиллик, ўта хавфли жиноятларни содир қилган шахсларнинг турмуш тарзи ўрганиб чиқилди. Жино-

муқаддам келини Ольга Мадаминни Ренат сўйди дегани, аммо у маст бўлгани учун келиннинг сўзларига ишонмаганини айтиди. Зудлик билан Ольга туман ички ишлар бўлимига олиб келинди. Аммо у ҳеч нимани билмайман, деб туриб олди. Жангир билан юзлаштирилган Ольга ноилож ўша муҳим кўни эслашга мажбур бўлди.

— Турмуш ўртоғим Мадамин ва ўғлим Хизирбеклар билан эски таниш Ренатнинг уйига бордик, — деди у. — Кўпдан бери учрашганимиз учун

Мен Ренатдан сўрамасам-да, ярим тунда Мадамин билан кўни сўйиб едик деди. Юрагимни қўрқув босди. Ундан эрим билан боғлиқ яна нималаридир сўрамоқчи бўлдим, аммо юрагим дош бермади.

Шу кунёқ туман ИИБ ЖҚ ва УЖҚКБ тезкор вақили, катта лейтенант Ихтиёр Сададдинов ҳеч қарда ишлармасдан этиқдўзлик билан шуғулланаётган Ренат билан сўхбатлашиб кўришни лозим топди ва унинг хонадонига ошиқди. У Мадамин ва Ольгалар билан бирга арок ичишганини тан олди. Аммо Мадаминнинг ярим тунда қайқа гоийб бўлгани, уни ким ўлдирганини билмаслигини айтиди.

Тезкор суриштирув ишлари давом эттирилди. Этиқдўз Ренатнинг айёрлигига шубҳа билан қараган катта лейтенант Ихтиёр Сададдинов уни кузата бошлади. Ана шундай кунларнинг бирида Ренат томорқасида таркибиде гиёҳвандлик моддаси бўлган бир тул қаннабис ўсимлиги етиштираётгани ҳақида хабар олинди. Ички ишлар ходимлари ҳолислар иштирокида унинг хонадонига таширф буюришди. Ҳуқуқ-тартибот посбонларига кўзи тушган Ренат эсанкираб қолди. Шундай бўлса-да, чўнтагидаги папирос кўтиси ичига жойлаб қўйган икки булак, жами 9, 47 грамм марихуана бир чеккага сездирмасдан улқотирмоқчи бўлди. Аммо ҳушёр осойишталик посбонлари бунини сезиб қолдишди. Шу кунёқ

ЭТИҚДЎЗ

ҚОТИЛ

ят қилишга мойил бўлган шахслар билан алоҳида сўхбатлар ўтказилди. Эксперт-криминалистика бўлими ходимлари ҳам жиноятга алоқадор деб тахмин қилинган хар бир ҳолатни синчковлик билан ўрганиб чиқиди. Аммо бу сазй-ҳаракатлар жиноятнинг очиқлишига ёрдам бермади.

Орадан бир неча кун ўтгач, марҳумнинг акаси Жангир Матниёзов милиция таъин пунктига келиб, профилактика инспектори, катта лейтенант Одиббек Жабборовга бундан бир ой

бир неча ишча арок ичиди. Сўнгра турмуш ўртоғим маст бўлиб қолиб, мен билан жанжаллашиб қолди. Уни тинч-лантирмоқчи бўлдим. Аммо гапимга қулоқ солмай, дуч келган жойимга тепа бошлади. Зўрга фарзандимни олиб, уйдан чиқиб кетдим.

— Демак, ўша зифатдан сўнг турмуш ўртоғингиз уйингизга қайтмаган, шундайми? — сўради катта тезкор вақил, майор Мақсудбек Қурёзов.

— Ҳа.

— Бундан чиқди турмуш ўртоғингизни Ренат ўлдирган экан-да?!

— Билмайман, — йиғлаб юборди Ольга. — Мен эримнинг калтаклаганига чидалмасдан қочиб кетдим. У Ренатнинг уйида қолганди. Эртасига турмуш ўртоғимни сўраб уникига бордим. Ренат Мадаминнинг ярим кечаси маст ҳолда чиқиб кетганини айтиди. Шу пайт поддаги қон доғларига кўзим тушди.

ҳазораспик Ренат Худоберов хибсга олинди. Тинтув пайтида унинг хонадонидан жасад солинган қопларнинг озини боғлаган иплар топилди. Бу эса қотиллик жиноятига бироз бўлса-да оидинлик киритди. Аммо Ренат ҳамон айбини тан олгиси келмасди. Хонадондаги қон доғлари айнан Мадаминнинг қон зуруҳига тўғри келганлиги Ренатни мулазм қилиб қўйди ва айбини тан олишдан бошқа чораси қолмади.

— Ҳа, ўша кунин кўп ичдик, — деди Ренат суд мажлисида. — Кайфи ошган Мадамин турмуш ўртоғи Ольгани аямай саваллади. Уларни ажратиб қўйдим. Шундан сўнг Ольга фарзандини олиб қочиб кетди. Бундан асабийлашган Мадамин ҳеч бир сабабсиз менга ёпишди. Унга қаршилик кўрсатмоқчи бўлдим. У эса мени бўға бошлади. Кўз олдим қоронғулашиб, нафас ололмай қолдим. Сўнгра бор кучимни йиғиб, уни итариб

юбордим. Мадамин эса боши билан бетонга йиқилиб, қимирламай қолди. Мен унга парво ҳам қилмай ётоқхонамга кириб ухладим. Соат тахминан тунги уларда уйғониб кетдим ва Мадамин эсимга тушиб қолди. Дарҳол ўрнидан туриб ҳовлига чиқдим. У эса ҳамон қимирламай ётарди. Уни уйғотмоқчи бўлдим. Аммо Мадамин нафас олмасди. Унинг ўлганлигига ишонч ҳосил қилиш мақсадида мурданинг бир неча жойига пичоқ санчдим. Шундан сўнг Мадаминнинг вафот этганлигига амин бўлиб, мурдадан қутлиши йўлини излай бошладим. Уни қолга солиб, Туямўйин каналига ташлаб юборишни режалаштирдим. Аммо мурда қолга сизмади. Ошхонадаги болтани олиб чиқиб, унинг қўллари ҳамда оёқларини чопдимда, қопларга жойладим. Тунда уларни аравага ортиб, уйимиздан унча узоқ бўлмаган Туямўйин каналига олиб бориб ташладим. Айбдорман. Қотилликка қўл уришимга ичкилик сабаб-чи бўлди. Пушаймонлигимни инобатга олиб, енгиллик беришингизни сўрайман...

Жиноят ишлари бўйича Ҳазорасп туман суди қотиллик ҳамда гиёҳвандлик билан боғлиқ бўлган бир қатор жиноятларни содир этган Ренат Худоберовни 16 йил муддатга озодликдан маҳрум этди. Жиноятни била туриб, ички ишлар идорасига хабар қилмагани учун Ольга Голованова Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддасига қўра айбдор деб топилди. Аммо амнистия мувофиқ у жазодан озод этилди.

Ичкилик муқассидан кетган одам ўта раҳмсиз, худбин ва сурбет кимсага айланади, деб ёзганди донишмандлардан бир. Дарҳақиқат, Ренат ҳам маст бўлган, одам қиёфасини йўқотди ва муҳиш жиноятга қўл урди.

Хар иккала оиланинг турмуш тарзи билан танишар эканмиз, қотиллик рўй бермасдан илгари бу оилалар ичкилик таъсиридан таназзулга учраганлигининг гувоҳи бўлдик. Қотилликка қўл урган Ренат ҳам, бу ёруғ оламни тарк этган Мадамин ҳам ичкилик оқибатида ор-номусли турмуш ўртоғидан, бир-бирдан ширин-шаккар фарзандларидан ажраб, ёлғиз қолишганди. Ольга билан никоҳсиз яшаётган Мадаминнинг умри ичкилик туяйилан завоит топди. Ренат эса умрининг энг завкли, ширин дамларини қамқоқхонада ўтказишга мажбур бўлди...

Худоберган ЖАББОРОВ, Ҳасанбой МУҲАММАДЖОНОВ. Ҳоразм вилояти.

БЕДАРАК ЙЎҚОЛГАН

Самарқанд вилояти Пойариқ тумани ИИБ томонидан Умида Жозиловна Эргашева бедарак йўқолган. У 1992 йилда туғилган, Пойариқ тумани Сортой қишлоғида яшаган. 2010 йил 26 апрель кунин ўқишга бора-ман деб уйдан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 160-165 см, тўладан келган, сочи, киприклари, қошлари қора.

Алоҳида белгиси: танасида кўричак жароҳлигидан қолган чандиқ бор.

Кийимлари: эғнида қизил-оқ рангли кофта, қора юбка, оёғида оқ рангли чипс шиппаги бўлган.

Умида Эргашевани кўрган ёки қардалигини билган фуқаролардан яқин орадаги ички ишлар бўлимига хабар беришларини сўраймиз.

Жиззах вилояти Арнасой тумани ИИБ томонидан Хидирали Маматқул ўғли Бўриев бедарак йўқолгани учун кидирилмоқда. У 1994 йилда туғилган, Арнасой тумани «Тинчлик» қишлоқ фуқаролар йиғини А. Темур кўчаси 56-уй 1-хонадонда яшаган. 2010 йил 9 июнь кунин тонгити соат 4.30 ларда уйдан чиқиб кетиб, қайтиб келмаган.

Белгилари: бўйи 160-165 см, сочи, қошлари, киприклари малла, кўзлари қисик, бурни пучуқроқ.

Кийимлари: эғнида оқ қўллик, қора шим, оёғида қўқ рангли ёзи туфли бўлган.

Хидирали Бўриевни кўрган ёки қардалигини билган фуқаролардан яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Самарқанд вилояти ИИБ томонидан куйидаги шахслар жиноят содир этиб, терговдан қочиб юргани учун кидирилмоқда.

Шухрат Камолович Тўйчиев. 1983 йилда туғилган. Пастдарғом тумани «Анҳор» қишлоқ фуқаролар йиғини, Беклар қишлоғида яшаган.

Белгилари: бўйи 165-170 см, ўртача гавдали, юзи чўзикроқ, сочи, қошлари қора, шийрак, кўзлари қора, лаблари ингичка, қулоқлари ёпишган.

Фарҳод Алишерович Қудусов. 1982 йилда туғилган. Самарқанд шаҳри, Қўшқо-вуз 1-тор кўча 4-уйда яшаган.

Белгилари: бўйи 170-175 см, ўртача гавдали, сочи, қошлари, кўзлари қора, лаблари ингичка, бурни ўртача.

Азамат Холбоевич Мамиров. 1987 йилда туғилган. Булунғур тумани «Соҳибкор» қишлоқ фуқаролар йиғини, Янги Эргарнакли қишлоғида яшаган.

Белгилари: бўйи 165-170 см, ўртача гавдали, юзи чўзикроқ, сочи қора, қалин, қошлари қора қалин, ёйсимон, кўзлари қора, лаблари ингичка.

Юқориде номлари зикр этилган шахсларни кўрган ёки қардалигини билган фуқаролардан яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

ШАХСИ АНИҚЛАНМОҚДА

Қирбай тумани ИИБ томонидан 2010 йил 8 июнь кунин Салар шаҳарчаси ҳудудидаги 12-ҒЭСдан топилган Европа миллатига мансуб, 30-35 ёшлардаги эркак киши жасадининг шахси аниқланмоқда.

Белгилари: бўйи 177 см, ўртача гавдали, сочи, қошлари, киприклари оч жигарранг, тишлари бутун.

Алоҳида белгиси: иккала қўл панжасида кесилгандан қолган эски чандиқ бор.

Кийимлари: эғнида қора рангли синтетик ёнги узун футболка, кўк жинси шим бўлган.

Қирбай тумани ИИБ томонидан 2010 йил 29 май кунин Май қишлоғидан оқиб ўтувчи Золяриқ каналидан топилган Европа миллатига мансуб, 50-55 ёшлардаги эркак киши жасадининг шахси аниқланмоқда.

Белгилари: бўйи 165 см, ўртача гавдали, сочи, қошлари, киприклари, соқол-мўйловлари кулранг, оқ оралган.

Алоҳида белгиси: танасида аёл киши ва сув парисининг расми туширилган ва «Тўйида оқ мий» деб ёзилган татуировка бор. Юқори ўнг жағида умуман тишлари йўқ.

Қирбай тумани ИИБ томонидан Салар шаҳарчаси, М. Улугбек маҳалласи ҳудудидаги чинкидан ташлаш майдонидан топилган Осие миллатига мансуб, 20-25 ёшлардаги эркак киши жасадининг шахси аниқланмоқда.

Белгилари: бўйи 163 см, озгин гавдали, сочи, қошлари, киприклари қора, тишлари бутун.

Алоҳида белгиси: иккала қўл панжасида кесилгандан қолган эски чандиқ бор.

Кийимлари: эғнида ёнги калта қора футболка, харбийлар матосидан тикилган шортик, оёғида жигарранг туфли бўлган.

Номаълум шахсларни таниган ёки билганлардан яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

Ножўя иш - келтирар ташвиш

НАҒС ҚУЛИГА АЙЛАНМАНГ, АЁМЛАР!

Аёл - мўътабар зот. Одатда унинг садокати, ҳаёси ва ори хусусида гурур билан гапираримиз. Аммо орамизда шундай аёллар ҳам борки, уларнинг ножўя ишлари ҳақида билиб ҳайратланасан, киши.

Сурхондарё вилояти Музабот тумани ИИБ терговчиси, лейтенант А. Аҳмедов тергов қилган жиноят иши билан танишган, ана шундай аҳволга тушибди. Чунки оилали, турмуш ўртоғи билан бирга фарзанд тарбиялаб ўстираётган аёллар (аёл дейишга ҳам тилинг бормаиди) фахш ботқоғига ботгани ҳар қандай одамни ташвишга солади. Харом лўқмадан ҳазар қилмай хотинини қўллаб-қувватлаган ва шу орқали кун кечираётган эрдан эса ўн чандон ихлосинг қайтади. Агар эркакда ор-номус бўлганда, аёли шу йўлга кирармики, деган ўй кўнгилдан ўтади. Тергов жараёнида Ойниса Носирова (исм-шарифлар ўзгартирилган)нинг умр йўлдоши ўз кўргазмасида хотини уйда фохшашхона очгани, бир неча аёлу эркакларга шорит яратиб берганидан мултола беҳабарлиги таажубланарли. Ҳамма қатори меҳнат қилиб яшаш ўрнига кўпроқ бойлик ортириш мақсадида Ойнисани қўллаб-қувватлаб, фарзандларига харом лўқма едиришдан ҳазар қилмаган бу шахсини ким деб аташ мумкин? Уни оила устуни, фарзандларнинг ибрат оласи арзигулик отаси дейишга тил борармикан?

Ойниса ҳаётининг аччиқ-чучуғини татиб, оқу қорани ажрата билмайдиган ёшда. Аммо қалтис қадами туфайли шу чочқача икки марта суднинг қора курсисига ўтирди. Афсуски, бундан тўғри хулоса чиқариш ўрнига мўймай пул топиш йўлларини излай бошлади. Унинг турмуш ўртоғи Зариф ҳам қўнига бажонидил рози бўлиб, хотинига ёрдам бера бошлади. Кўр-кўрни қоронғида топади деганларидек, Ойниса ўзига ўхшаш нафс балосига гига рифтор бўлиб, фахш ботқоғига ботган қўшмачиларни топди. Улардан йўл-йўриқ олиб, ишга киришди. Аввалига аёлларни «жияним», «қариндошимизнинг қизи» деб кўни-қўшинлардан яшириб юрди. Уларни ҳеч қарга чикармай эшикни қулфлаб, қўя, қаттиқ назорат остига олганди. Иши юришиб кетгач, «коллекцияси» янада бойитиш ҳақида ўйлади. Шу

ниятда ангреник, қамалиб ақли кириш ўрнига қўшоқонидан чиқиб кетган, айни пайтда Термиз шаҳрига йўл олган Ирисул Мажидова билан боғланди. Бу аёлнинг ҳам оиласи, фарзандлари бор. Аммо... Ойнисанинг яна бир «хаммаси» — Наргиза Салимова эса эри билан ажрашган, уч фарзанди билан қолган эди.

Уч ҳамтовоқ моддий жиҳатдан қийин аҳволга тушиб қолган қиз-жувонларни топиб, ишга жойлаб қўяман, дея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни кўргач, иш излай бошлади. Шундай кунларнинг бирида уйга хурсанд бўлиб келди. Унга Наргиза исми мекрибон аёл учрагани, уни Термиздаги ресторанга ишга жойлаб, турар жой билан таъминлаши, маоши бемалол яшашга етишини айтиди. Қизимнинг гапидан сўнг Наргизага ишонибман. Аммо кўнглим ҳам бўлаверди. Бир неча бор унинг уйига борганимда мени яхши кутиб олиб, кудея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни кўргач, иш излай бошлади. Шундай кунларнинг бирида уйга хурсанд бўлиб келди. Унга Наргиза исми мекрибон аёл учрагани, уни Термиздаги ресторанга ишга жойлаб, турар жой билан таъминлаши, маоши бемалол яшашга етишини айтиди. Қизимнинг гапидан сўнг Наргизага ишонибман. Аммо кўнглим ҳам бўлаверди. Бир неча бор унинг уйига борганимда мени яхши кутиб олиб, кудея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни кўргач, иш излай бошлади. Шундай кунларнинг бирида уйга хурсанд бўлиб келди. Унга Наргиза исми мекрибон аёл учрагани, уни Термиздаги ресторанга ишга жойлаб, турар жой билан таъминлаши, маоши бемалол яшашга етишини айтиди. Қизимнинг гапидан сўнг Наргизага ишонибман. Аммо кўнглим ҳам бўлаверди. Бир неча бор унинг уйига борганимда мени яхши кутиб олиб, кудея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни кўргач, иш излай бошлади. Шундай кунларнинг бирида уйга хурсанд бўлиб келди. Унга Наргиза исми мекрибон аёл учрагани, уни Термиздаги ресторанга ишга жойлаб, турар жой билан таъминлаши, маоши бемалол яшашга етишини айтиди. Қизимнинг гапидан сўнг Наргизага ишонибман. Аммо кўнглим ҳам бўлаверди. Бир неча бор унинг уйига борганимда мени яхши кутиб олиб, кудея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни кўргач, иш излай бошлади. Шундай кунларнинг бирида уйга хурсанд бўлиб келди. Унга Наргиза исми мекрибон аёл учрагани, уни Термиздаги ресторанга ишга жойлаб, турар жой билан таъминлаши, маоши бемалол яшашга етишини айтиди. Қизимнинг гапидан сўнг Наргизага ишонибман. Аммо кўнглим ҳам бўлаверди. Бир неча бор унинг уйига борганимда мени яхши кутиб олиб, кудея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни кўргач, иш излай бошлади. Шундай кунларнинг бирида уйга хурсанд бўлиб келди. Унга Наргиза исми мекрибон аёл учрагани, уни Термиздаги ресторанга ишга жойлаб, турар жой билан таъминлаши, маоши бемалол яшашга етишини айтиди. Қизимнинг гапидан сўнг Наргизага ишонибман. Аммо кўнглим ҳам бўлаверди. Бир неча бор унинг уйига борганимда мени яхши кутиб олиб, кудея азраб, йўлдан уриб, фахш ботқоғига судрашарди. Бўйсунмаганини эса аёвсиз уриб, тепкилаб, оқ холда хонага қўлфлаб қўйишарди. Фуқаролик паспортини тортиб олиб, мултола ўзларига қарам қилишарди. Шунда ҳам бўйсунмаса, 50 ёки 100 минг сўмга сотиб юборардилар. Тергов жараёнида жабрланувчи сифатида сўроқ қилинган аёллардан бири ўз

диган даражага тушиб қолдим. Қизим аҳолимни к

20 июль – Ўзбекистон халқ артисти Комилжон Отаниёзов туғилган кун

САНЪАТГА БАХШИДА УМР

Айтишларича, XX аср бошларида Бухоро амиридан Хива хонига бир илтифотли мактуб келади. Унда «Хон ҳазратлари, Хоразмнинг чучук суви ва мусаффо ҳавосидан Бухорои шарифга сотсангиз» деган таклиф билдирилади. Бу аслида хонлик одамларини сажийлик борасида имтиҳон қилиш учун синов эди. Ушбу мактубга хивалиқлардан «Муҳтарам амир ал-умаро, сув ва ҳаво Яратганнинг неъматиди, уни сотмоқ бандасининг иши эмас, лекин Сиз уларни сотиб олмоқ ниятида экансиз, марҳамат, ҳавони томчи ўлчовида, сувни эса нафас ўлчовида ўлчаб олаверинг», деган жавоб йўланади.

Ровийларнинг сўзларича, жавобни хивалиқлар номидан Отаниёзов Охунд Ниёзий битган экан. Албатта, бу бир афсона, халқнинг ақлидроки, фасоҳати юксаклигини намойиш этувчи ривоят. Аммо унда тилга олинган Отаниёзов Охунд Ниёзий тарихий шахс. У хонликда девонбеглик мансабига ишлаган, эл орасида хаттот, бастакор, шоир, муаррих сифатида ном қозongan. Энг муҳими, у халқимиз севган санъаткор, атоқли ҳофиз Комилжон Отаниёзовни тарбиялаб воёга етказган.

Комилжон Отаниёзовнинг таваллуд санасини отаси Отаниёзов Охунд Ниёзий ўз «Девон»и ҳошиясинда 1917 йил 20 июль деб ёзиб қолдирган. Бўлғуси санъаткор дастлабки таълимни отаси ва онаси Анбар моддан олади. Уларнинг Шовот тумани Бўйрачи қишлоғидаги уйларида XX асрнинг 20-йилларида отаси томонидан ўтказилган ижодий анжуманлар, санъаткорларнинг саз ва сўхбатлари ёш Комилжон, акиси Фозилжоннинг қалбларига муҳрланади. Унинг келгусидаги фаолиятида ана шу анжуманлар муҳим аҳамият касб этди. Муаррих Муҳаммад Юсуф Баёний «Шоир, бастакор, хаттот Ниёзийнинг уйи Хоразмнинг илм аҳли, ижод, санъат аҳли йиғилган жой эди. Бу маскандан кўп олимлар, шоирлар, санъаткорлар ўз ҳаёти йўлларини топдилар», деб ёзганда ҳақ эди.

Еш Комилжонга болаликнинг бахтли онлари гашти насиб этмади. 20-йилларнинг охирида отаси ҳаётдан кўз юмди. Оила ташвишлари унинг ҳам елкасига тушди. Ун ёшдан ўтган Комилжон мол боқди. Кейинчалик у болалик хотираларини бир шеърда «Оталиқнинг мо-

лин боқдим баҳорда, ўзи турмай турғизади саҳарда» дея ўзини билан эслайди. 1932 йилда Шовот туманида ёшлар уйи очилди. У ана шу ерда ўқини давом эттирди, санъат ансамблига қатнашди. 1935 йилда мактабни битирганидан кейин ўз қишлоғи Бўйрачида келиб мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайди. 1936 йилнинг охирида Шовотда санъат труппаси тузилади. Ана шу труппага Комилжон Отаниёзов ҳам таклиф қилинади. Унинг санъатдаги илк йўли ана шундай бошланади. Бу труппа кейинчалик Гурлан туманидаги, сўнгра Хива шаҳридаги труппалар билан бирлашади. Кейинчалик у эсдаликларидан бирида «Шовот туманидаги труппада илк устозим Жумалок бахши бўлди. Мен ундан Хоразм халқ достонлари, лапарларини ўргандим. Уша пайтларда классик кўшиқларни, мақомларни ижро қилиш мумкин эмасди. Шу сабабли «Гўрўли» туркумидаги 4-5 достонни, «Юсуф ва Аҳмад» қиссасини, «Бозоргон», «Сайёҳон ва Хамро» достонларини тўла ўрганиб олдим. Кейин Матқуб Отажонов, Қўшоқ Аннамуродов, Абдукарим Абдурахмонов каби етук санъаткорлардан мумтоз ашулалар ижроси бўйича сабоқ олдим. Улар мени санъатнинг катта йўлига олиб чиқди» деб ёзганди.

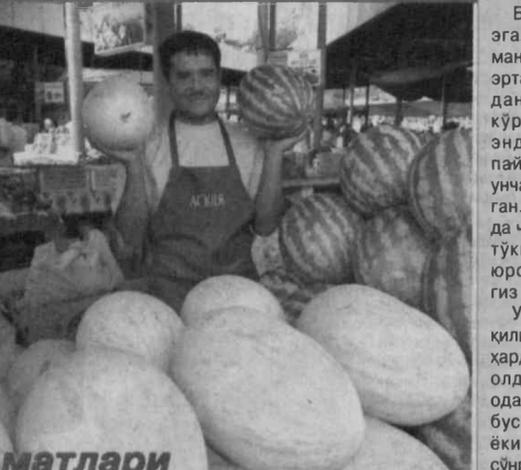
1943 йилнинг баҳори Комилжон Отаниёзов учун қувончли кечади. Уни Огаҳий номидаги Хоразм вилоят мусикали драма театрига ишга қабул қилишади. Шу йил театрга Хоразм мақомлари ва мумтоз кўшиқ санъатининг улуг намояндаси Матпано ота Худойберганов ҳам таклиф этилади. Бу даврга келиб классик кўшиқлар ижросига йўл очилган эди. Шу сабабли кекса ва ёш санъаткорларнинг ижоди ҳам муҳим бўлади. Унинг «Фарҳод ва Ширин» мусикали драматик актёр, бастакор сифатида ҳам санъатини намойиш этди. Унинг «Фарҳод ва Ширин» мусикали драматик актёр, бастакор сифатида ҳам санъатини намойиш этди. Унинг «Фарҳод ва Ширин» мусикали драматик актёр, бастакор сифатида ҳам санъатини намойиш этди. Унинг «Фарҳод ва Ширин» мусикали драматик актёр, бастакор сифатида ҳам санъатини намойиш этди.

У бастакор сифатида икки юздан ошқ газаллар, шеърларга куйлар басталаган. Улар орасида Саъдий, Ҳофиз Шерозий, Навоий асарлари, Машраб, Фузулий, Огаҳийнинг дил тугўнлари аксини тонган газаллари, Махтумқули, Камина, Мулланафаснинг ҳикматларга бой шеърлари, санъаткорнинг ўзи яратган муҳаммаслари алоҳида ўрин

билан битади. Шу сабабли санъаткор ҳам уни шундай дард, эҳтирос, нафосат билан кўйга олсагина тингловчиға етказолади. Қалбдан чиққан сўз, куй бошқа қалбларга етиб боради». У бу ақидага қатъий амал қиларди, шоғирдларидан ҳам шуни талаб этарди. Комилжон Отаниёзов ўзбек кўшиқчилиқ санъатида кўп янгиликлар қилди. У ижрода тор билан кўшиқ айтишни бошлаб берганлардан бири бўлди. Мумтоз кўшиқларни янгича йўналишда ижро қилди. Авваллари мусика билан ижро этиладиган ўйинларга, хусусан, «Лазги», «Оразибон», «Қайроқ» каби рақсларга матлар киритди. Рақс кўйлар, кўшиқлар билан ўйунлаштирди. Ижрода овозни янада юксалтирди, авж пардаларга қўтарди. Буларнинг бари санъаткорнинг ижодий кашфиёти самараси эди. Шунинг учун у нафақат ўзбек санъатида, балки Ўрта Осиё кўшиқчилиқ санъатида ўзига ҳақ мактаб яратган санъаткор ҳисобланади.

Унинг ташаббускорлиги, фидойилиги кўпбал ансамблларга раҳбарлик фаолиятида ҳам намойиш бўлди. 1949 йилда Хоразмда Огаҳий театри қошида 50 кишидан иборат ашула ва рақс ансамблини ташкил қилди. Бу ансамбль халқимизга ўн йилга яқин хизмат қўрсади. 1958-1959 йилларда у Ўзбекистон Давлат филармонияси қошида Хоразм халқ ашула ва рақс ансамблини тузди. «Лазги» номини олган бу ансамблга кўп йиллар раҳбарлик қилди. 1967 йилда Тошқоғув вилоят театрида унинг етакчилигида халқ ансамбли барпо этилди. 1973 йилда Шовот туманида «Феруз» номидаги ансамбль ҳам унинг

камол матқубов. Сўнгра Хива шаҳридаги труппалар билан бирлашади. Кейинчалик у эсдаликларидан бирида «Шовот туманидаги труппада илк устозим Жумалок бахши бўлди. Мен ундан Хоразм халқ достонлари, лапарларини ўргандим. Уша пайтларда классик кўшиқларни, мақомларни ижро қилиш мумкин эмасди. Шу сабабли «Гўрўли» туркумидаги 4-5 достонни, «Юсуф ва Аҳмад» қиссасини, «Бозоргон», «Сайёҳон ва Хамро» достонларини тўла ўрганиб олдим. Кейин Матқуб Отажонов, Қўшоқ Аннамуродов, Абдукарим Абдурахмонов каби етук санъаткорлардан мумтоз ашулалар ижроси бўйича сабоқ олдим. Улар мени санъатнинг катта йўлига олиб чиқди» деб ёзганди.

Ез неъматлари

Баҳорнинг ўрнини эгаллаганидан йи-мангандек ёз кўеши эрта тонгда шафақдан кизарибгина кўринди. Мавсум энди алмашган пайт. Кунлар ҳали унчалик исиб қетмаган. Бундай кезларда чиройли кўчалар, тўкин бозорларда юрсангиз кўнглингиз яйрайди. Ул-бул харид қилиш учун эрта сажардан бозорга йўл олдим. Қайтишда, одатдагидек, автобусга чикдим. Бир ёки икки бекатдан сўнг ҳассага таянган

Олқиш кексагина рус хотин қошида. 10-12 ёшлар атрофидаги бола ўтирган жойидан шарт туриб, унинг ўтириб олишига ёрдамлашди. Шунда ҳалиги аёл ўзбекча, русча қилиб: - Маладец, сынок! Рахмат тебе и родителям, - деди. Унинг бу олқишидан кўнглим тоғдек кўтарилди. Ўзбек боласининг шаънига айтилган илиқ сўзлардан яйраб кетдим. Улғайганида

кулоғига телефонга уланган митти эшитувчи аппарат қўйиб нималардир эшитиб юзини терс ўгириб кетадиган бошқа айрим йигит-қиз ака-опаларига ўхшамасин-да ишқилиб, деган фикр ҳаёлимдан ўтди. Фарзандларимиз ўзининг шарқона одоб-ахлоқи, улуг аждоғлари сингари билими, истеводди, ўткир салоҳияти билан нафақат мамлакатимизда, балки дунёга ҳам кўрк ва ибрат бўлиб юрсин. Зебо ОМОНОВА.

ISSN 2010-5355

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IIV BIRLASHGAN TAHRIRIYATI MUASSIS O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI

Bosh muharrir Zikrillo NE'MATOV Bosh muharrir o'rinbosari - Qobiljon SHOKIROV Mas'ul kotib - Rahmatilla BERDIYEV Navbatchi - Sadridin SHAMSIDDINOV Sahifalovchi - Zokir BOLTAYEV Matn ko'chiruvchi - Gulnora SODIQOVA

TELEFONLAR: 231-30-40; 231-33-88; Faks: 232-05-51. E-mail: urmvd@inbox.uz Tahririyat hisob raqami 20210000700447980001, MFO 00421. «Ipak yo'li» aksiyadorlik innovatsion tijorat bankining Mirzo Ulug'bek bo'limi. INN 200637499.

MUNAЖЖИMLAR BASHORATI KUI. Kungilsizliklarga duch kelib qolmaslik uchun ogir-bosiq va ztyiborli buling. Firibgarlarning qaromogiga ilinib kolmang, ularning loyixalari va takliflariga ishonangiz chv tushasiz. Boши berk kuncha kirib kolсангиз, hech ikkilanmasdan d'ustlaringizdan maslahat surang. Pайshanбаdan ztyiboran vaziyat yaxshi tomonga uzgara boшlaydi. Fakat buning uchun uta sergap bulmang. Uz bilimlaringizni oshirishga kulay fursat kelди.

SIPIR. Shunday vaziyatga duch kelasizki, natijada хaёtingiz uzgarib ketadi. Хozircha жиддий ишларни орқага surib, майда-чудалари билан шуғулланиб туринг. Чунки uta faoлиk k'irsatsangiz, kutilmagan oқibatlarга олиb kelishi mumkin. Farzandlaringizга нихоятда ztyiborli buling. Pайshanба kuni muhim учрашувлар va мулоқотлардан бебаҳра kolmang. Dam олиш kunlari янги tанишлар ортритидан saқланганингиз маъкул.

EGIZAKLAR. Ushbu хaftaning masъуلياتi va турli sinovlarга бой булиши kutilmog'da. Uz kuch va imkoniyatlaringizга ортиқча баҳо berib юборманг. Aks холда бу sogligingizга салбий таъсир k'irsatishi mumkin. Ортиқча, кераскис мулоқотлардан saқланing. Барча muhim ишларни kelгуси хaftага kolдиринг. Узингизга k'up вақт ажратинг va ztyiborli buling. Shunda рухий муvozanatingizni saқлай olasiz.

KISKICHBAKA. Kutilmagan voqealar orominingizni бузиши mumkin. Хар хил vaziyatlarга тайёр туринг. Аммо юз berаётган хodисаларни обдон тахлил etмасдан туриб бирор чора k'urmang. Shubхali loyixalарга аралашманг, tavakkal kolmang. Узингизга ортиқча ишониб юборсангиз, хамсабларингиз билан kelishmay оласиз. Дуshanба эски ишларни яқунлаб, янгиларни бошлаш учун кулай кун. Чорshanба kuni saфарга чикмаганингиз, музокаралар олиб borмаганингиз, юридик хужжатлар устида ишлаганингиз маъкул.

BOSHOK. Uzargishlar davri бошланди. Шунинг учун ўзингизni тўларок namоён etishga intiling. Ишда бор махоратингизни namоёиш қилинг. Atрофингиздагилардан ерданингизни аяманг. Обру-зtyiboringizга tobора ортаётганини k'урib одамлар sizга томон талпинишди. Дуshanба kuni k'up ишларни амалга ошириш, яқунга етказиш imkoniyatiga эга буласиз. Uz ишингиздан k'oniшх хосил қиласиз. Seshanба kuni яқин kелажагингиз билан bogliқ yaxshi янгиликлар эшитасиз.

TAROSI. Seshanба kuni хотиржам va ogir-bosiq bulсангиз, ishonanganizга юзага kelган k'ungilsizliklar uz-uzидан бархам topadi. Чорshanба kuni moliyaviy масалаларни хал etиш билан шуғулланганингиз маъкул. Aks холда бу kelishmovchiliklarга сабаб булиши mumkin. Shanба kuni хushmuоvabа buling, айникса яқинларингизга д'uk-п'лтиса қилманг. Чунки ularning k'unglini орритиб k'uyishingiz hech gap эмас.

CHEN. Mazkur хaftада uzингизni t'ula namоён etishga muvaffaq буласиз. Анчадан буюн уйлаб юрган анча-мунча ишларни uzгаларингиз k'umагисиз амалга oshirasиз. Дуshanба - хар қандай ишни бошлаш учун кулай. Чорshanба eлгиз қoлишга fursat toping - бу ишда sarflаrgan kuch-gairatingizni tiklash imkonини beradi. Жума - ишини uzgartirishга qarор қилганлар eки muhim музокаралар олиб bormog'ли bulганлар учун omadди kун.

EI. Шу кезларда янги гоьларга t'ulib-toшсангиз, Kелажакни уйлаб k'utarинки руҳда reжалар тузасиз. Аммо ularни яқинларингиз билан muхoама қилиши кун unгманг. Шунда noанихликлар va хatоларга йул q'uyишдан saқланасиз. Дуshanба kuni жиддий qarорлар қабул қилмаганингиз маъкул. Seshanба kuni maktoвларга учиб, алданиб қoлишдан эхтиёт булинг. Чорshanба va пайshanба - хaftaning энг tinч-soсийшта kunlari. Pайshanба va жума kunlari faoл xаракат қилишдан saқланing.

TOF ECHKISI. Ushbu хaftада хамкорлик munosabatlarингиз учун кулай давр бошланади. Бундан мумайгига fойда k'urasiz. Хozir oқим буйлаб сузадиган пайт эмас. Дуshanба kuni галаба нашдасини сурасиз. Pайshanба kuni озгина, ammo soзгина muvaffaqiyatга эришасиз. Шу kuni k'ulга киритган ютугингиз kelгусида улкан ишларни амалга oshirishingiz учун пойдевор булиб хизмат қилади.

KOVGA. D'ustlaringiz ерданида muvaffaqiyatга эришасиз. Зудлик билан sarмоя киритиш lozim булган, бир k'urинишда жуда fойдалидек туoладиган тахлифлардан эхтиёт булинг. Uта чидамли булсангиз ҳам, zimмангизга meъридан ортқ мажбуриятлар олманг. Бу oilaviy munosabatlarингизга салбий таъсир k'irsatishi mumkin. Хaftaning биринчи яримда майда-чуда масалаларга хам ztyiborli булинг. Катта масалаларда ютуқларга эришингиз шунга bogliқ.

BALIK. Sizni иш faoлиятингизда muvaffaqiyatга kutmog'da. K'uch-gairatingizni jamoa ишига va uzингизга kizикdarли булган loyixalарга йunalting. Ushbu хaftада етакчилик va tashkilotчилик q'obilyatingizni namоён etishingiz mumkin. Йул q'uyган хatоларингизни uz вақтида тузатишга харакат қилинг. Хамсабларингиздан, бошқалардан булар bulмасга хафа булаверманг. Iшонсангиздаги q'ozғobozlik хийла таъйинганини хира қилиши mumkin. Yахшии, бунга failасуфа munosabatда булинг. Qанчалик ogir-bosiq булсангиз, uz muаммоларингизни ижобий хал etиш шунчалик осон k'uchadi.

Table with 4 columns: Bosh muharrir Zikrillo NE'MATOV, TELEFONLAR: 231-30-40; 231-33-88; Faks: 232-05-51. E-mail: urmvd@inbox.uz, Ko'chirib bosishda «Postda»dan olinganligini ko'rsatish shart. Qo'lyozmalar tahlil qilinmaydi va qaytarilmaydi, Gazeta haftaning shanba kunlari chiqadi. Gazeta O'zbekiston Matbuoti va Axborot agentligida 2007 yil 11 yanvarda O120 raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma №J-9790. Bosilish - ofset usulida. Hajmi - 4 bosma taboq. 62994 nusxada chop etildi. Obuna raqamli: Yakka tartibda - 180. Tashkilotlar uchun - 366. Bosishga topshirish vaqti - 23.00. Bosishga topshirildi - 23.00. MANZILIMIZ: 100029, Toshkent, Yunus Rajabiy ko'chasi, 1.